నమ్మలేని నిజాలు

ఐదేళ్ల పబ్బం
ఎక్కెందుకు నిచ్చెన
నేతల ఫీట్లు.
కొత్త విత్తులు
హరిత క్రాంతి దర్శి
శ్రీ స్వామి నాథన్
డెంగీ జ్వరాలు
కలుషిత జలాలు
దోమల దాడి
గుండె పదిలం
లయతప్పితే చావు
నడకే మందు
పూరి గుడిసె
కంటికి కావరాదు
ధనిక దేశం

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website2:www.netinijam.com ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433

E-mail : netinijam93@gmail.com

సార్వత్రిక ఎన్నికలకు
షెడ్యూల్ కు నమస్కారం!
ఐదు రాష్ట్రాల్లో బాగ
అవుతాయ పరిష్కారం?
తెలంగాణ ఎలక్షన్లు
ముక్కోణపు పోటీ!
ఆ జాతీయ పార్టీలే
ఎవరికి వారు సాటి!

శ్రీనిజం

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ గురువారం 12-10-2023 NETI NIZAM Telugu Daily, RNI No.52865/93· Postal No.L1/HQ/SD/258/2021-2023 సంపుటి :30 సంచిక:59 పేజీలు:6 వెల: రూ.1/-

యాదాద్రి లక్ష్మీనరసింహ స్వామిని దర్శించుకున్న మంత్రి ఎర్రబెల్లి దంపతులు

యాదాద్రి భువనగిరి, అక్టోబర్ 11: తమ ఇంటి ఇలవేల్పు యాదాద్రి లక్ష్మీ నరసింహ స్వామి వారిని రాష్ట్ర పంచాయతీరాజ్ శాఖ మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు దంపతులు దర్శించుకొని, ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. ఆలయ పూజారులు వారికి స్వామి వారి శేష వస్త్రాలతో సత్కరించి, తీర్థ ప్రసాదాలు అందజేశారు.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి దయాకర్ రావు మాట్లాడుతూ.. రానున్న ఎన్నికల్లో తెలంగాణలో బీఆర్ఎస్ పార్టీ విజయం సాధించాలని స్వామి వారిని ప్రార్థించినట్లు తెలిపారు. సీఎం కేసీఆర్ నేతృత్వంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం, ప్రజలు సుఖ సంతోషాలతో ఉండాలని కోరుకున్నట్లు చెప్పారు. బీఆర్ఎస్ పార్టీ జాతీయ స్థాయిలో రాణించాలని ఆకాంక్షించినట్లు మంత్రి పేర్కొన్నారు.

ఆలేరులో కాంగ్రెస్ యువజన విభాగానికి బిగ్ షాక్.. కారెక్కిన నాయకులు

యాదాద్రి భువనగిరి, అక్టోబర్ 11: ఆలేరు నియోజకవర్గంలో కాంగ్రెస్ యువజన విభాగానికి బిగ్ షాక్ తగిలింది. మోటకొండూరు గ్రామానికి చెందిన కాంగ్రెస్ యువజన విభాగం రాష్ట్ర నాయకులు చామల ఉదయ్ చందర్ రెడ్డి.. బీఆర్ఎస్ తీర్థం పుచ్చుకున్నారు. చాద గ్రామానికి చెందిన మోటు దిబ్బ రాష్ట్ర అధ్యక్షుడు కూరెళ్ల నరేశ్ గౌడ్తో పాటు జిల్లాకు చెందిన కాంగ్రెస్ యువజన నాయకులు కారెక్కారు. వీరందరికి కేటీఆర్ గులాబీ కండువాలు కప్పి పార్టీలోకి సాదరంగా ఆహ్వానించారు. ఈ చేరికలు ఆలేరు ఎమ్మెల్యే సునీతా మహేందర్ రెడ్డి సమక్షంలో జరిగాయి.

అసెంబ్లీ ఎన్నికల్లో బీఆర్ఎస్ పార్టీ గెలుపునకు కృషి చేస్తామని ఉదయ్ చందర్, కూరెళ్ల నరేశ్ స్పష్టం చేశారు. కాంగ్రెస్, బీజేపీలకు డిపాజిట్లు కూడా దక్కనివ్వమని తేల్చిచెప్పారు. కేసీఆర్ మూడోసారి సీఎం కావడం ఖాయమని వారు విశ్వాసం వ్యక్తం చేశారు.

మంత్రి కొప్పుల సమక్షంలో గులాబీ దళంలో చేరిన.. తిమ్మాపూర్ యువకులు, మహిళలు

జగిత్యాల, అక్టోబర్ 11: బీఆర్ఎస్లోకి వలసల పర్వం కొనసాగుతూనే ఉంది. అభివృద్ధి, సంక్షేమ పథకాలకు ఆకర్షితులై వివిధ పార్టీల నుంచి బీఆర్ఎస్లో పెద్ద ఎత్తున చేరుతున్నారు. తాజాగా ధర్మపురి మండలం తిమ్మాపురం గ్రామానికి చెందిన జువ్వాడి అశోక్ రావు ఆధ్వర్యంలో వంద మంది సంక్షేమ శాఖ మంత్రి కొప్పుల ఈశ్వర్సమక్షంలో బీఆర్ఎస్లో చేరారు. వారికి మంత్రి గులాబీ కండువాలు కప్పి పార్టీలోకి ఆహ్వానించారు.

ఈ సందర్భంగా యన మాట్లాడుతూ.. సీఎం కేసీఆర్ పాలనలో తెలంగాణ రాష్ట్రం అన్ని రంగాల్లో అభివృద్ధి చెందిందన్నారు.

కాంగ్రెస్ పాలనలో ప్రజలకు ఒరిగింది ఏమీలేదన్నారు. కాంగ్రెస్ను గెలిపిస్తే మళ్లీ రాష్ట్రంలో కరెంట్ కోతలు తప్పవన్నారు. రాష్ట్రలో జరుగుతున్న అభివృద్ధిని చూసి ఆశీర్వదించాలని విజ్ఞప్తి చేశారు. ఈ కార్యక్రమంలో స్థానిక ప్రజాప్రతినిధులు, బీఆర్ఎస్ నాయకులు, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

టీడీపీ అధినేత చంద్రబాబుకు హైకోర్టులో ఊరట..

అమరావతి, అక్టోబర్ 11:టీడీపీ అధినేత నారా చంద్రబాబు నాయుడుకు ఏపీ హైకోర్టులో ఊరట లభించింది. అంగళ్లు కేసులో 12వ తేదీ వరకు, ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డు(ఐఆర్ఆర్) కేసులోనూ 16వ తేదీ వరకు అరెస్టు చేయొద్దని కోర్టు ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఈ మేరకు రెండు కేసుల్లోనూ ఉన్నత న్యాయస్థానం మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

అమరావతి ఇన్నర్ రింగ్ రోడ్డు, అంగళ్లు కేసులో చంద్రబాబు దాఖలు చేసిన ముందస్తు బెయిల్ పిటిషన్లపై హైకోర్టులో బుధవారం విచారణ జరిగింది. ఈ రెండు కేసుల్లోనూ బాబును అరెస్టు చేయకుండా మధ్యంతర ఉత్తర్వులు ఇవ్వాలని కోర్టును ఆయన తరపు న్యాయవాది దమ్మాలపాటి శ్రీనివాస్ కోరారు. ఈ కేసుల్లో విచారణకు సహకరిస్తామని కోర్టుకు తెలిపారు. ఈ విషయంపై సీఐడీ, హోంశాఖతో మాట్లాడి చెప్పాలని ప్రభుత్వ న్యాయవాదులకు కోర్టు సూచించింది. ఏసీబీ కోర్టులో పీటీ వారెంట్ పెండింగ్లో ఉందని కోర్టుకు అడ్వకేట్ జనరల్ శ్రీరామ్ తెలిపారు. ఈ దశలో బాబుకు ముందస్తు బెయిల్ ఇవ్వొద్దని కోరారు. ఇరువైపుల వాదనలు విన్న ధర్మాసనం రెండు కేసుల్లోనూ మధ్యంతర ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

నేటి కందం- నేటికి అందం

కం॥ కేను గానుట్టచే కొలంబుసు
ఘన తరమైనట్టి అమెరికాఖాజ్ఞానము సీ
దీనమున - చిర యశమునుగాని
వినుతించె బజచు నుండె విశ్వము చేతన!

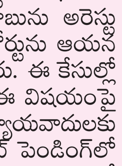

-రాధశ్రీ
సెల్:9494481210

(అక్టోబర్12 కొలంబస్ అమెరికాను కనుక్కున్న రోజు...)

ఎన్నికల సమయాల్లో.. ఫేక్ సర్వేలు, గూగుల్ ప్రచారాలు కాంగ్రెస్ పార్టీకి అలవాటు : మంత్రి హరీశ్‌రావు

సిద్దిపేట, అక్టోబర్ 11: ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడల్లా ఫేక్ సర్వేలు, గూగుల్ ప్రచారాలు చేయడం కాంగ్రెస్ పార్టీకి అలవాటుగా మారిందని మంత్రి హరీశ్‌రావు ధ్వజమెత్తారు. కనీసం టికెట్లు ఇచ్చుకోలేని పరిస్థితిలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ఉందని మంత్రి పేర్కొన్నారు. అసెంబ్లీ ఎన్నికల నేపథ్యంలో ఈ నెల 15వ తేదీన హుస్నాబాద్‌లో నిర్వహించనున్న సభా ఏర్పాట్లను మంత్రి హరీశ్‌రావు, ప్రణాళికా సంఘం ఉపాధ్యక్షుడు వినోద్ కుమార్, స్థానిక ఎమ్మెల్యే సతీశ్ బాబుతో కలిసి పరిశీలించారు.

ఈ సందర్భంగా మంత్రి హరీశ్‌రావు మాట్లాడుతూ.. సీఎం కేసీఆర్ తొలి ఎన్నికల సభ హుస్నాబాద్‌లో నిర్వహించడం అంటే.. ఇక్కడి ప్రజల మీద ఉన్న ప్రేమ, నమ్మకం అని పేర్కొన్నారు. గత ఎన్నికల్లో మొదటి సభ ఇక్కడే నిర్వహించారు. అదే విధంగా ఈసారి కూడా హుస్నాబాద్ నుంచి ప్రారంభించాలని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ నిర్ణయించారు. హుస్నాబాద్ నియోజకవర్గం అంటే లక్ష్మీకటాక్ష నియోజకవర్గం. మంచి జరుగుతుంది అని ఇక్కడ నిర్వహిస్తున్నారని మంత్రి తెలిపారు. పండుగ వాతావరణంలో కేసీఆర్ బహిరంగ సభను విజయవంతం చేయాలని పిలుపునిచ్చారు.

కాంగ్రెస్ పార్టీ అంటేనే మాటలు, డబ్బు మూటలు, కర్ఫ్యూలకు, మతకల్లోలాకు చిరునామా అని ధ్వజమెత్తారు. ముఠా రాజకీయాలతో ఢిల్లీలో కాంగ్రెస్ టికెట్ల పంచాయితీ నడుస్తుందన్నారు. బీఆర్ఎస్ టికెట్లు ప్రకటించి 50 రోజులైనా ఇప్పటికీ టికెట్లు ప్రకటించుకోలేని పార్టీ కాంగ్రెస్ అని మండిపడ్డారు.

హుస్నాబాద్ నియోజకవర్గాన్ని అన్ని విధాలా అభివృద్ధి చేశామన్నారు. 8 టీఎంసీలతో గౌరవెల్లి ప్రాజెక్టు పూర్తి చేసుకున్నామని తెలిపారు. నీళ్లు వస్తే ప్రతి ఒక్కరు సంతోషం పడ్డారు. ప్రతిపక్షాలు మాత్రం కన్నీళ్లు పెట్టుకుంటున్నాయని విమర్శించారు. హుస్నాబాద్ ఎమ్మెల్యేగా సతీష్ బాబు ఉండటం మీ అందరి అదృష్టమని పేర్కొన్నారు. కేసీఆర్ మేనిఫెస్టో ప్రకటించిన తర్వాత ప్రతిపక్షాల మైండ్ బ్లాక్ అవడం ఖాయమని హరీశ్‌రావు స్పష్టం చేశారు. 2014, 18 ఎన్నికల్లో ఇచ్చిన హామీలు, ఇవ్వని హామీలను కూడా నెరవేర్చిన ఏకైక ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ అని తేల్చిచెప్పారు.

హమాస్ లక్ష్యాలపై పూర్తిస్థాయిలో దాడులు.. గాజా ఇకపై మునుపటి స్థితికి వెళ్లడం అసాధ్యం : ఇజ్రాయెల్ రక్షణ మంత్రి

న్యూఢిల్లీ, అక్టోబర్ 11:ఇజ్రాయెల్-హమాస్ యుద్ధం ఐదో రోజుకు చేరుకుంది. అక్టోబర్ 6న ప్రారంభమైన ఈ యుద్ధంలో హమాస్‌పై ఇజ్రాయెల్ క్రమంగా పైచేయి సాధిస్తోంది. వారి ఆధీనంలో ఉన్న ప్రాంతాలను తిరిగి తమ ఆధీనంలోకి తీసుకుంటోంది.

ఈ క్రమంలో తమ దాడులను ఇజ్రాయెల్ తీవ్రతరం చేస్తోంది. ముఖ్యంగా గాజాపై వరుస దాడులతో విరుచుకుపడుతోంది.

గాజా లోని హమాస్ మిలిటెంట్ల ప్రధాన స్థావరాలపై వరుసగా క్షిపణులు, బాంబులతో దాడులు చేస్తోంది.

ఈ నేపథ్యంలోనే హమాస్ లక్ష్యాలపై పూర్తి స్థాయిలో దాడులు చేయనున్నట్టు ఇజ్రాయెల్ రక్షణ మంత్రి యోవ్ గల్లంట్ తాజాగా ప్రకటించారు. 'గాజా సరిహద్దుల్లో అదనపు బలగాలను మోహరించాం. అంతిమంగా హమాస్‌ను ఇజ్రాయెల్ ఏరిపారేస్తుంది. హమాస్ సీనియర్ సభ్యులను అంతమొందించడమే మా లక్ష్యం. మిలిటెంట్ల నియంత్రణలోని గాజా సరిహద్దు ప్రాంతాలను మా ఆధీనంలోకి తీసుకున్నాం. గాజా ఇకపై మునుపటి స్థితిలోకి వెళ్లడం అసాధ్యం. ఇందుకు హమాస్ విచారించడం ఖాయం. గాజాలో హమాస్ మార్పును కోరుకుంటోంది. అది అనుకున్న స్థితి నుంచి 180 డిగ్రీలు మారుతుంది' అని ఆయన అన్నారు.

కెమికల్ పరిశ్రమలో అగ్ని ప్రమాదం ఇద్దరికి గాయాలు

నిజామాబాద్, అక్టోబర్ 11: కామారెడ్డి జిల్లా బిక్కనూర్ మండలం జంగంపల్లి గ్రామ పరిధిలోగల విజయసాయి కెమికల్ పరిశ్రమలో అగ్ని ప్రమాదం సంభవించింది. కెమికల్ పరిశ్రమలో పనిచేస్తున్న ఇద్దరి కార్మికులకు తీవ్ర గాయాలు అయ్యాయి. కెమికల్ పరిశ్రమల్లో సంభవించిన అగ్ని ప్రమాదంలో జగదీష్ బబ్లు అనే కార్మికులకు గాయాలు అయ్యాయి. వెంటనే వారిని సిబ్బంది జిల్లా కేంద్రంలో గల ప్రభుత్వ ఆసుపత్రికి తరలించారు. వారి పరిస్థితి విషమంగా ఉండడంతో మెరుగైన వైద్యం కోసం హైదరాబాదుకు తరలించారు.

డీసీఎంను ఢీకొట్టిన టూ వీలర్.. ఒకరి మరణం..

హన్మకొండ, అక్టోబర్ 11: (నేటినిజం ప్రతినిధి): హన్మకొండ జిల్లాలో యాక్సిడెంట్ జరిగింది. హన్మకొండ జుపార్క్ ఎదుట డీసీఎం వ్యాన్ ను ద్విచక్ర వాహనం ఢీకొట్టింది. ఈ ఘటన ఇవ్వాల (బుధవారం) ఉదయం జరిగింది. సంగెం మండలం మూల తండాకు చెందిన సపావట్ సుమన్ అక్కడికక్కడే చనిపోయాడు. హంటర్ రోడ్ లో బైక్ పై నుండి స్పీడ్ గా దూసుకొచ్చి డీసీఎంను ఢీకొట్టినట్టు తెలుస్తోంది. హెల్మెట్ లేకపోవడంతో తలకు గాయమై రక్తం భారీగా పోయింది. దీంతో స్పాట్ లోనే ప్రాణాలు విడిచాడు. హెల్మెట్ ఉండి ఉంటే ప్రాణాలు దక్కేవని స్థానికులు చెబుతున్నారు.

మహనీయులు చూపిన దారిలో ప్రతి ఒక్కరూ నడువాలి : ఎమ్మెల్యే యాదయ్య

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 11(నేటినిజం ప్రతినిధి) మహనీయులు చూపిన దారి అనుసరణీయమని చేవెళ్ల ఎమ్మెల్యే కాలె యాదయ్య అన్నారు. చేవెళ్ల మండల పరిధిలోని రేఘడిగణపూర్ గ్రామంలో మంగళవారం భారత రత్న డాక్టర్ బాబా సాహెబ్ అంబేద్కర్, బాబు జగ్జీవన్ రాం విగ్రహాల ఆవిష్కరణ కార్యక్రమానికి ఎమ్మెల్యే కాలె ముఖ్య అతిథిగా హాజరై ఎంపీపీ విజయలక్ష్మి, సర్పంచ్ నర్సింహులుతో కలిసి విగ్రహాలను ఆవిష్కరించారు.

ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. అంబేద్కర్ దేశానికి దశ, దిశ నిర్దేశం చేశారని, చిన్న రాష్ట్రాల సాధనలో ఆయన పాత్ర కీలకమన్నారు. నేను మీమధ్యలో ఎమ్మెల్యేగా నిలబడడానికి అంబేద్కర్ పెట్టిన భిక్షే కారణమన్నారు. ప్రపంచంలోని దేశాల్లో పవర్‌ఫుల్ రాజ్యాంగం మనదే అన్నారు. అంబేద్కర్ రాజ్యాంగం రాస్తే, బాబు జగ్జీవన్ రాం రిజర్వేషన్లు పటిష్టం చేసి అందరికీ సమాన హక్కుల సాధకు ఎనలేని కృషి చేశారన్నారు.

సమాజ పరివర్తన కోసం శ్రమించిన మహనీయుల బాటలో ప్రతి ఒక్కరూ నడవాలన్నారు. అంబేదర్ వ్యక్తి కాదని సమాజానికి ఓ శక్తి అన్నారు. బాబాసాహెబ్ అంబేదర్, బాబు జగ్జీవన్ రాం దళితుల అభ్యున్నతికే కాకుండా, అన్ని వర్గాల ప్రజల అభివృద్ధి కోసం పని చేసిన మహనీయులు అనిన్నారు.

ఈ కార్యక్రమంలో రాష్ట్ర కనీస వేతనాల సలహామండలి చైర్మన్ పులుమామిడి నారాయణ, ఆలిండియా అంబేద్కర్ యువజన సంఘం రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షుడు బేగరి రాజు, చేవెళ్ల వ్యవసాయ మార్కెట్ కమిటీ చైర్మన్ మిట్ట వెంకట రంగారెడ్డి, వైస్ చైర్మన్ నర్సింహులు, ఎంపీటీసీ సున్నపు వసంతం, బీఆర్ఎస్ మండల అధ్యక్షుడు ప్రభాకర్, మండల యూత్ అధ్యక్షుడు శేఖర్, మార్కెట్ కమిటీ మాజీ వైస్ చైర్మన్ గిరిధర్‌రెడ్డి, రైతు బంధు సమితి కౌకుంట్ల అధ్యక్షుడు నాగార్జున రెడ్డి, సర్పంచ్‌లు మోహన్‌రెడ్డి, వెంకటయ్య, వెంకటేశం గుప్తా, ప్రభాకర్‌రెడ్డి పాల్గొన్నారు.

సంగీతంలో నవరసాలు పలికించిన సాలూరి

పురస్కార గ్రహితలతో డా॥కె.వి.రమణాచారి, డా॥ పి. మధుసూదనరావు, రసమయి అధ్యక్షుడు డా॥ఎం.కె.రాము, సాలూరి కుమారుడు వాసూరావు, ఆశాలత.

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 11(నేటినిజం ప్రతినిధి) సంగీతంలో సాలూరి రాజేశ్వరరావు నవరసాలు పలికించారని ప్రభుత్వ సలహాదారు డా॥ కే.వి.రమణాచారి అన్నారు. రసమయి సంస్థ ఆధ్వర్యంలో మంగళవారం రాత్రి త్యాగరాయ గానసభలో ప్రఖ్యాత సంగీత దర్శకులు సాలూరి రాజేశ్వరరావు 101వ జయంతి నిర్వహించారు. ముఖ్య అతిథిగా డా॥ కె.వి. రమణాచారి, సాలూరి సంగీత పురస్కారాలను ప్రదానం చేశారు. శారద ఆకునూరి, వీఏ లక్ష్మి అమృతపల్లి, పద్మశ్రీ, వీకే దుర్గ, చింతలపాటి సురేష్, విజయ్ మండపకాల, పవర్‌చరణ్ పక్షాన ఆయన శ్రీమతి వీటిని అందుకున్నారు. దూరదర్శన్ పూర్వ డైరెక్టర్ డా॥ పి. మధుసూదనరావు, రసమయి అధ్యక్షుడు డా॥ఎం.కె.రాము, సాలూరి కుమారుడు వాసూరావు, ఆశాలత పాల్గొన్నారు.

ఆడబిడ్డల్ని బతకనిద్దాం

(నేదునూరి కనకయ్య)

ప్రపంచ వ్యాప్తంగా 1.1 బిలియన్ ఉన్న బాలికలు పలు సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నారు. భద్రత సాధికారిత, లింగ వివక్ష లైంగిక వేదింపులు విద్య, వైద్యం, ఉద్యోగ రంగాలలో బాలికలు ఎదురుకుంటున్న సమస్యలను చర్చించి ప్రజల్లో అవగాహన కలిగించడం కోసం ప్రతి యేటా అక్టోబర్ 11 వ తేదీ నాడు ఐక్యరాజ్య సమితి అంతర్జాతీయ బాలికల దినోత్సవం నిర్వహిస్తుంది. కెనడా మహిళా "రోనా అంబ్రోస్" చొరవతో అంతర్జాతీయ బాలికల దినోత్సవాన్ని ప్రతి యేటా అక్టోబర్ 11న 2012 సంవత్సరం నుండి ఐక్యరాజ్య సమితి నిర్వహించిసభ్య దేశాల ప్రభుత్వాలకు బాలికల సంరక్షణ సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని సూచిస్తోంది.

సమాజంలో బాలికలు ఎదుర్కొంటున్న అసమానతలు వివక్షపై ప్రజల్లో అవగాహన కల్పించాలనే లక్ష్యంతో 2008 నుండి కేంద్ర ప్రభుత్వం నేషనల్ గర్ల్స్ డెవలప్మెంట్ మిషన్ కేంద్ర ప్రభుత్వం మహిళా శిశు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తారు. బాలికా దినోత్సవం నిర్వహిస్తారు ఈ సందర్భంగా బాలికల సాధికారిత సమాజంలో బాలికల సంరక్షణ, హక్కులు, ఆరోగ్యం, భద్రత, సామాజిక ఎదుగుదల బాలికలకు సమాన హక్కులు, సమాన అవకాశాలు, స్వేచ్ఛ బాలికను గౌరవించడం అన్ని రంగాలలో బాలురతో సమానంగా అవకాశాలు కలిపించడం వల్ల బాలికల పట్ల వివక్షతను తొలగించడం సాంఘిక 'ఆర్థిక సమానత్వ కల్పన జెండర్ సమానత్వం సామాజిక, భద్రత మొదలగు అంశాల మీద అవగాహన కల్పించే కార్యక్రమాలు చేపపట్టడం జరుగుతుంది.

ఆడపిల్లనే అనే సంస్కృతి

ఆడపిల్ల అంటే ఆడపిల్లనే అనే సంస్కృతి సమాజంలొ నెలకొనడం బాలికల పాలిట శాపంగా పరిణమించింది. తల్లి గర్భంలో పెరుగు తున్నది ఆడ శిశువు అని తెలియగానే **"భ్రూణ హత్యలకు"** పాల్పడటం సర్వసాధారణమైంది.

ఆడపిల్లలు నిర్లక్ష్యం

కుటుంబం నుండే ఆడపిల్ల నిర్లక్ష్యం పెంపకంలో వివక్షతకు గురికావడం విచారకరం. కుటుంబం నుండి మొదలైన వివక్షత నిర్లక్ష్యం చిన్న చూపు బాలికల అభివృద్ధికి వారి సాంస్కృతిక సాంఘీక , ఆర్థిక సామాజిక వికాసానికి గొడ్డలి పెట్టుగా పరిణమించింది. సమస్యల విషవలయంలో చిక్కుకు పోయిన ఆడపిల్లల అభివృద్ధి , సంక్షేమం ఆశించిన మేరకుజరుగలేదు. ఆడ పిల్లలను కించపరచడం సామాజిక రుగ్మతఅయ్యింది.

చట్టాలు విఫలం

బాలికలకు విద్య,వైద్యం,ఆహారం, చట్టబద్ధమైన హక్కు , ఆరోగ్య సంరక్షణ సామాజిక భద్రత బాల్యవివాహాలు నుండి బాలికలకు విముక్తి కల్పించాలని ప్రవేశపెట్టిన అనేక చట్టాలు పథకాలు ఆశించిన ఫలితాలు సాధిం చలేదు. సమస్యలే ఆడపిల్లల ఆస్తులుగా అవమా నాలు నిర్లక్ష్యం అనారోగ్యం వేతన వివక్ష వారికి ఆభరణాలుగా పరిణమించాయి.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నిర్లక్ష్యం

కేంద్ర ప్రభుత్వం 2015లో చేపట్టిన **"భేటీ బచావో బేటి పడావో"** అనే పథకం ఆడపిల్లల అభివృద్ధికి వారి సాంఘిక ఆర్థిక వికాసం కోసం ప్రవేశ పెట్టిన పథకం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అమలులో నిర్లక్ష్యం వల్ల ఆశించిన ఫలితాలు రావడం లేదు. కేంద్ర మహిళా శిశు సంక్షేమ మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో 2015 ఏప్రిల్ నుండి జాతీయ బాలికా దినోత్సవం కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించడానికి నేషనల్ గర్ల్స్ డెవలప్ మెంట్ మిషన్ కార్యక్రమ రూపకల్పన జరిగింది.

బాలికల సంరక్షణ కొరకు ఆడపిల్లలకు షరతులతో కూడిన ధనలక్ష్మి పథకం, కిశోరి శక్తి యోజన సుకన్య, స్వమృద్ధి యోజన పోష్టి ఆహార పథకం మొదలగు పలు పథకాలను ప్రభుత్వం అమలు చేస్తుంది 1989వ సంవత్సరంలో ఐక్యరాజ్యసమితి బాలల హక్కుల అంతర్జాతీయ ఒడంబడికను రూపొందించి సభ్య దేశాలలో ఆడపిల్లల సామాజిక ఆర్థిక సాంఘిక సాంస్కృతిక హక్కుల పరిరక్షణకు పూనుకున్నది.

స్త్రీల నిరక్షరాస్యత

జనాభాలో నేటికీ 20 కోట్ల మంది మహిళలు నిరక్షరాస్యులుగా ఉన్నారు. వీరిని అక్షరాస్యులను చేసినప్పుడు మాత్రమే మహిళా సాధికారత సాధ్యమవుతుంది.

తగ్గుతున్న స్త్రీ పురుష నిష్పత్తి

రోజురోజుకీ ఆడపిల్లల సంఖ్య తగ్గిపోతుంది ఇలాగే కొనసాగితే చాలా సమస్యలు ఎదుర్కోవలసి వస్తుంది 2011లో స్త్రీ పురుష నిష్పత్తి ప్రతి 1000 మంది పురుషులకు 940 మంది స్త్రీలు ఉన్నారు. ఇందులో ఆరు సంవత్సరాల లోపు వయసు కలిగిన బాలికలు ప్రతి వెయ్యి మంది బాలురకు 914 మంది మాత్రమే ఉన్నారు.

బాల్యవివాహాలు

దేశంలో 26.5శాతం బలవంతపు బాల్య వివాహాలు జరుగు తున్నాయి.ప్రపంచంలో జరుగు తున్న 40 శాతం బాల్యవివాహాలు మన దేశములో జరుగుతున్నాయని యూనిసెఫ్ వెల్లడి ంచింది . మన దేశములో 40 శాతం బలవంతపు బాల్య వివాహాలు పశ్చిమబెంగాల్లో చోటుచేసుకోవ డం గమనార్హం.

భ్రూణహత్యలు

ఆడపిల్లను మైనస్‌గా భావించి మగ శిశువును ప్లస్ గా పరిగణించే మానసిక స్థితి సమాజం లో నెలకొనడం వల్ల పుట్టుకతోనే ఆడపిల్లల భ్రూణహత్యలకు బలై వివక్షతకు గురి అవుతున్నారు.

బాలికలు పేదరికం

బాలికలకు ఉన్నత విద్య సమస్యగా మారింది. నేటికీ 40 శాతం పైగా బాలికలు పదవ తరగతి కంటే ముందే బడి మానేస్తున్నారు బడి మానుకొని గ్రామాలలో వ్యవసాయ రంగంలో అసంఘటిత ప్రైవేట్ రంగంలో బాలకార్మికులుగా పనిచేస్తున్నారు. శ్రమ దోపిడీకి లైంగిక వివక్షతకు భిక్షాటనకు గురవుతూ తమ అమూల్యమైన బాల్య దశను పేదరికం ఆకలిచావులు అల్ప పోష్టికాహారం అనారోగ్యానికి గురౌతున్నారని అనేక

అధ్యయనాలల్లోతేలింది. .

ప్రభుత్వం బాలికల సంరక్షణ చర్యలుప్రభుత్వం బాలికల సమగ్ర వికాసానికి సంరక్షణకు అవసరమయ్యే విధానాలను అమలు చెయ్యాలి.

బాలికల భద్రత, లింగ నిష్పత్తి విద్య వైద్యం ఆరోగ్యానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. బాలికలకు బాలురతో పాటు సమాన అవకాశాలు సమాన హక్కులు స్వేచ్ఛ కల్పించాలి. బాలికల అభివృద్ధియే లక్ష్యంగా జాతీయ విద్యా విధానంలో పలు పథకాలు ప్రవేశపెట్టడం బాలిక లకు నాణ్యమైన ఉన్నత విద్యను అందించడం సమాన విద్యావకాశాల సాధనకు, ప్రతేక నిధిని, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయడం అభినందనీ యమైన చర్య. బాలికల హక్కుల రక్షణ భద్రత పౌరసమాజం సామాజిక బాధ్యతగా గుర్తించాలి. ఆడపిల్లలను మగపిల్లలతో పోటీ పడేట్లు ప్రోత్సహించాలి. అన్ని రంగాలలోసమాన అవకాశాలు కల్పించాలి. ఆడపి ల్లల అభివృద్ధి దేశాభివృద్ధిగా భావించాలి. దేశ ప్రగతి పురోగతిలో ఆడపిల్లలు మానవ వనరులుగా ఎదగడానికి ప్రభుత్వం కృషి చెయ్యాలి. బడుగు బలహీన వర్గాల్లో బాలికలకు ఉచిత విద్య వైద్యం అందించాలి. సమాజంలో మహిళాల పట్ల గౌరవం ఆర్థిక స్థాయి.సామాజిక హోదా పెంచాలి.

బాలికల సంరక్షణ ప్రభుత్వం

'బాల్య వివాహాలు బాలికల అక్రమ రవాణా, అత్యాచారాలు లైంగిక వివక్ష మొదలగు సమస్యల నుండి ఆడ పిల్లలను సంరక్షించే బాధ్యత ప్రభుత్వం తీసుకోవాలి. పౌరసమాజం యువజన సంస్థలు మహిళా స్వచ్ఛంద సంస్థలు సంఘాలు ఆడపిల్లల సంరక్షణ హక్కుల రక్షణకు పాటుపడాలి.బాలికలు డిజిటల్ విద్య ప్రభుత్వం బాలికలకు డిజిటల్ విద్య టెక్నాలజీ ఆధునాతన సాంకేతిక ఉన్నత విద్య ఉపాధి దోహక విద్యను ఉచితంగా అందుబాటులోకి తేవాలి. బాలికలకు వృత్తి నైపుణ్య విద్యను అందించాలి. బాలికల సామాజిక ఆర్థిక స్థాయి పెంచే పథకాలను అమలు చేయాలి .

మహిళా రిజర్వేషన్స్

కేంద్ర రాష్ట్ర, ప్రభుత్వ, ప్రైవేట్ రంగ ఉద్యోగ నియామకాల్లో 50 శాతం మహిళలకు రిజర్వేషన్ సౌకర్యం కల్పించాలి. ప్రభుత్వం మహిళా బిల్లును ప్రవేశ పెట్టి రాజకీయాలలో స్త్రీల వాటా పెంచాలి.

మహిళా సాధికారిత

ప్రభుత్వం మహిళా సాధికారిత సాధనకు ఉద్యమించాలి. శాస్త్ర సాంకేతిక, పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ వ్యాపార, వాణిజ్య, రాజకీయ రంగాలలో మహిళా వికాసానికి ప్రభుత్వం పెద్ద పీట వెయ్యాలి. బాలికల కొరకు ప్రత్యేక పాఠశాలలు కళాశాలలు ఏర్పాటు చేసి ఇంటర్మీడియేట్ వరకు ఉచిత వొకేషనల్ విద్య అందించాలి.ఆడపిల్లలను పుట్టనిద్దాం బతుకనిద్దాం చదువ నిద్దాం ఎధుగనిద్దాం అన్న నినాదం విధానమైనప్పుడే బాలికల దినోత్సవం ఆశయాలు నెరవేరుతాయి . స్త్రీ లేకపోతే సృష్టిలో జీవం లేదు. స్త్రీ లేకపోతే అసలు సృష్టి లేదు. అందువల్ల ఆడపిల్లలను రక్షించు దాం. అమ్మాయిలను ఆదరిద్దాం. బాలికల భవితకు బంగారు బాటలు వేద్దాం.

(అక్టోబర్ 11 న అంతర్జాతీయ బాలికల దినోత్సవం(గర్ల్ చైల్డ్ డే) సందర్భంగా..)

విమలక్కకు 'సుద్దాల' జాతీయ పురస్కారం

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 11(నేటి నిజం ప్రతినిధి) సుద్దాల ఫౌండేషన్ ఆధ్వర్యంలో సుద్దాల హనుమంతు-జానకమ్మ జాతీయ పురస్కార ప్రదానోత్సవం కార్యక్రమాన్ని ఈనెల 13న సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో నిర్వహిస్తున్నట్లు ఫౌండేషన్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షుడు సుద్దాల అశోక్‌తేజ్ తెలిపారు. శనివారం సుందరయ్య విజ్ఞాన కేంద్రంలో కార్యక్రమానికి సంబంధించిన బ్రోచర్‌ను ఆయన ఆవిష్కరించిన మీడియాతో మాట్లాడారు. ఈ ఏడాది జాతీయ పురస్కారాన్ని అరుణోదయ విమలక్కకు అందజేస్తున్నామని తెలిపారు.

నేటి నిజం
సాహితీ కెరటాలు
website:www.netinijam.com   website: www.netinijam.com

2 హైదరాబాద్   ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433   గురువారం 12-10-2023

ఘంటారావం

కూరగాయల 'పేదరాలితో'
బేరంలో గెలిచాను
కొసరేసిన మనిషిముందు
ఓడిపోయి నిలిచాను.

సోమరితనమావహిస్తే
శరీరం తుప్పుపడుతుంది
ఉపయోగించడమాపేస్తే
వస్తువు నశిస్తుంది.

తల్లిదండ్రులున్నప్పుడు
తూలనాడు తప్పులు
తనువులు పోయాక
తద్దినాల మెప్పులు.

నవభావన
ఉదయించని
సేవాభావన
శోభించని

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

అంగరంగ వైభవంగా 'డాక్టర్స్ ఫైల్స్' పుస్తకావిష్కరణ

పుస్తకావిష్కరణలో ముఖ్య అతిథి తెలంగాణ రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్, రిటైర్ట్ ఐఏఎస్ సిహెచ్ పార్థసారధి, సాంస్కృతి శాఖ డైరెక్టర్ మామిడి హరికృష్ణ, అయినండిపూడి శ్రీలక్ష్మి, పవన్ , డాక్టర్ రమేష్ గూడపాటి, డాక్టర్ ఆలూరి విజయలక్ష్మి, డా॥ ములుకుట్ల రాఘవదత్త్, డా॥ చిరంజీవి, డా॥ కొమ్మినేని నందకు మార్, డా॥ కామేశ్వరి, డా. సూర్యప్ర కాశ్ రావు, డా॥ నోముల హేమలత, డాక్టర్ జానకీరామ్ రెడ్డి, డా॥ సింహాద్రి చంద్రశేఖర్, డా॥ సుబ్రహ్మణ్యం, పుస్తక గ్రహీత డా॥ రేఖా రావు, అడప లలిత, శ్రీలక్ష్మి తల్లిదండ్రులు సరోజి నీ, శ్యామ్ సుందర్, కుటుంబసభ్యులు.

అక్షరయాన్ బృందంతో సి.హెచ్.పార్థసారథి, డా॥ సూర్యప్రకాశ్, డా॥ కామేశ్వరి, అడప లలిత, యశోద, విశ్వైక తదితరులు.

హైదరాబాద్, అక్టోబర్ 11(నేటినిజం ప్రతినిధి) భవసాగరాన్ని బాధలు లేకుండా దాటించే వారు, ఈ భూమిపై కనిపించే దేవుళ్లు వైద్యులు.. అలాంటి వైద్యుల్లో 12 మందిని ఎంపిక చేసి వారి వైద్య జీవనానికి అక్షర రూపం ఇచ్చిన పుస్తకం డాక్టర్ ఫైల్స్. ప్రముఖ రచయిత, వ్యాఖ్యాత, తెలుగు యూనివర్సిటీ డిప్యూటీ డైరెక్టర్ (చిత్రవాణి విభాగం) అయినం పూడి శ్రీలక్ష్మి రాసిన ఈ పుస్తకావిష్కరణ హుసేన్ సాగర్‌లో తేలియాడుతూ ఆర్యతార బోట్‌లో ఈనెల 6న జరిగింది. పేషెంట్స్ ఎదురుచూసే క్షణం తీరిక లేని డాక్టర్లు పేషన్స్ గా కూర్చుని కార్యక్రమం ఆసాంతం తిలకించడం, ఆహ్వానితులను పులకరింప చేసింది. ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్యఅతిథిగా విచ్చేసిన తెలంగాణ రాష్ట్ర ఎన్నికల కమిషనర్, రిటైర్ట్ ఐ.ఎ.ఎస్. సిహెచ్ పార్థసారధి గారు మాట్లాడుతూ మా చిన్నప్పుడు డాక్టర్, పేషెంట్స్ మధ్య బంధం మందులతో మాత్రమే కాకుండా మమతతో పేనవేసుకుని ఉండేది. మా నాన్నగారికి ఆర్మూర్ లో ఉన్న మెడికల్ షాప్ కేవలం మందు లు అమ్మే షాప్ గానే కాకుండా అనేక అంశాలపై చర్చలకు వేదికగా ఉండేది. టీచర్లు, డాక్టర్లు బాగుంటే దేశం బాగుంటుందని ఆయన అనేవారు. నన్ను డాక్టర్ చదివించాల నుకున్నారు. కానీ నాకు సివిల్స్ పై ఆసక్తి ఉందని గ్రహించి మా నాన్నగారు ఫ్రీడమ్ ఇవ్వడంతో నేను సివిల్ సర్వెంట్ అయ్యాను. కానీ అప్పుడప్పుడు డాక్టర్లను చూస్తే నాకు మా నాన్నగారు గుర్తొస్తారు. మా నాన్న కోరిక నా కూతురు స్వాతి తీర్చడం కొంత సంతోషాన్ని ఇచ్చింది. వైద్యో నారాయణో హరి అన్నది నూటికి నూరుపాళ్ల నిజం. ఈ భూమి మీద తిరిగే దేవుళ్లు డాక్టర్లు. వారు మాత్రమే ప్రాణాన్ని కాపాడి బతికే రోజులను పెంచగలుగుతారు. అలాంటి డాక్టర్లు ఎందరో మనకు కనిపిస్తుంటారు. వారందరికీ ధన్యవాదాలు చెప్పాలి. డాక్టర్ ఫైల్స్ పుస్తకంలో వైద్యసేవకే అంకితమైన డాక్టర్లు 12 మంది ఉన్నారు. వీరంతా ప్రత్యక్షంగానో, పరోక్షంగానో పరిచయం ఉన్నవారే. వ్యక్తిగా కన్నా ఒక శక్తిగా సమాజ సేవలో ఉన్నవారే కావడం అభినంద నీయం. వారిని ఎంపికచేసుకోవడంలో శ్రీలక్ష్మి చాలా కష్టపడ్డారు. వారి జీవితాన్ని, వైద్యవృత్తిని చాలా బ్యాలెన్స్ గా రాశారు. మా చిన్నప్పుడు డాక్టర్ కు పేషంట్ కుటుంబమంతా పరిచయం ఉండేది. అందుకే ఫ్యామిలీ డాక్టర్ అని పిలిచేవారు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం పెరగడంతో ఇప్పుడు ఆన్ లైన్ డాక్టర్స్ అందుబాటులోకి వచ్చారు. దాంతో డాక్టర్ పేషంట్ మధ్య బంధం బలహీనపడింది. రానున్న రోజుల్లో ఆర్టిఫిషియల్ ఇంటలిజెన్సీ కారణంగా వైద్యరంగం పెనుమార్పులకు లోనుకానుంది. డాక్టర్, పేషంట్, మధ్య ట్రైయాంగిల్ విధానంలో వైద్యసేవలు అందుబాటులోకి వస్తాయి. జీనోమ్ కనుకున్న తర్వాత అంతటితో ఆగలేదు. ఇప్పుడు జీనోమ్ ఎడిటింగ్ చేస్తున్నారు. నిరంతరం సాగే విజ్ఞానం వైద్యరంగాన్ని కొత్తమలుపులు తిప్పుతుంది. అయితే డాక్టర్ పేషంట్ మధ్య బంధం మాత్రం మందులతో కాకుండా మనసుతో ఉన్నప్పుడే వైద్యం పనిచేస్తుంది. రిపోర్ట్స్ చూసే డాక్టర్ కన్నా పల్స్ చూసి రోగం చెప్పే డాక్టర్ పైనే పేషంట్స్ ఎక్కువ అభిమానం చూయిస్తారు. ఈ కార్యక్రమానికి గౌరవ అతిథిగా విచ్చేసిన తెలంగాణ సాంస్కృతిక శాఖ డైరెక్టర్ మామిడి హరికృష్ణ మాట్లాడుతూ ధన్వంతరి, చరకుడు, సుశ్రుతుడు వంటి పురాణా ల్లోని వైద్యుల వారసత్వానికి కొనసా గింపు నేటి డాక్టర్లు. ప్రజాజీవితం ఆరోగ్యంగా ఉన్నప్పుడే సమాజం ఆరోగ్యకరంగా ఉంటుంది. వైద్యఆరోగ్య సూచికలో ముందున్న సమాజంలో మానవవనరులన్నీ శక్తివంతంగా ఉంటాయి. ఆరోగ్యం ఉంటేనే ఆనందం ఉంటుంది అనేది ప్రతిఒకరూ అంగీకరించే అంశం. వైద్యంతో పాటు మానవీయత కలిసినప్పుడే డాక్టర్ పేషెంట్ మధ్య బంధం బలంగా మారుతుంది. భవసాగరాన్ని ఈదడానికి ధైర్యం ఇచ్చే వైద్యులు ఎందరో ఉన్నారు. వారం దరికీ వందనాలు చెప్తూ వారి వైద్యాన్ని, జీవనాన్ని కలిపి శ్రీలక్ష్మిగారు అక్షరీకరించడం అద్భుతం. ఆధునిక సాహిత్య చరిత్రలో ఈ పుస్తకం మైలు రాయిగా నిలిచిపోతుంది. అన్నారు. శారీరక రుగ్మతలతో వచ్చిన వారికి వైద్యం చేయడమే తప్ప మరో ప్రపం చంతో పరిచయం లేని డాక్టర్స్ గురిం చి రాయాలని అనుకున్నప్పుడు ఎవ్వరె వ్వరి గురించి రాయాలో చాలా ఆలో చించానని రచయిత అయినంపూడి శ్రీలక్ష్మి అన్నారు. 12మంది డాక్టర్స్ గురించి మాత్రమే రాసినా.. ఇది డాక్టర్స్ అందరి సేవలను గుర్తించి, సమాజానికి వారు చేస్తున్న సేవను గుర్తుచేసే చిరు ప్రయత్నం మాత్రమే. అమ్మ ప్రాణం పోస్తే డాక్టర్స్ ఆ ప్రాణాన్ని కాపాడుతారు. అమ్మకు.. బిడ్డకు మధ్య వారధి డాక్టర్. పుట్టుకకు చావుకు మధ్య బతుకుకు వారెంటీ ఇచ్చేది డాక్టర్. అలాంటి డాక్టర్స్ లో మచ్చుకకు 12మంది జీవనప్రస్థానాలు రాసి పుస్తకంగా తీసుకువచ్చానని ఆమె చెప్పారు. డాక్టర్స్ సమక్షంలో ఈ పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరించడం ఆనందంగా ఉందన్నారు.

ఈ కార్యక్రమంలో అక్షరాంజలి పత్రిక ఎడిటర్ పవన్ , డాక్టర్ రమేష్ గూడపాటి, డాక్టర్ ఆలూరి విజయలక్ష్మి, డా॥ ములుకుట్ల రాఘవదత్త్, డా॥ చిరంజీవి, డా॥ కొమ్మినేని నందకు మార్, డా॥ కామేశ్వరి, డా. సూర్యప్ర కాశ్ రావు, డా॥ నోముల హేమలత, డాక్టర్ జానకీరామ్ రెడ్డి, డా॥ సింహాద్రి చంద్రశేఖర్, డా॥ సుబ్రహ్మణ్యం, పుస్తక గ్రహీత డా॥ రేఖా రావు, శ్రీలక్ష్మి తల్లిదండ్రులు సరోజి నీ, శ్యామ్ సుందర్, కుటుంబసభ్యులు, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సరళంగా రూపుదిద్దుకున్న "వేగుచుక్క"...!

"కవిత్వమంటే..
నిక్షిప్త భావనలను నిగ్గుదేల్చే
అవలోకనా సాధనమని"
భావించే కవి కె. లక్ష్మణ్‌గౌడ్‌గారు.. కవిత్వమొక విశ్వజనీన సంగమ మనీ.. అమృతం చిలికే సాగర మథనమని తేల్చి చెబుతూ **"వేగుచుక్క"** పేరుతో ఓ కవితా సంపుటిని ప్రకటించారు. వృత్తి రీత్యా రసాయన శాస్త్ర అధ్యాప కునిగా పనిచేసిన ఆయన 'కెమిస్ట్రీ'తో పాటు 'పొయెట్రీ' రాస్తూ అందరి మన్ననలు పొందేందుకు ప్రయత్నిం చడం ప్రశంస నీయం. అవీ, ఇవీ, అన్నీ అన్న చం దంలా.. విభిన్న భావాల సమా హారంగా **"వేగుచుక్క"** కవితా సంపుటి లోని కవితలకు రూపమి చ్చారు. లక్ష్మణ్‌గౌడ్‌గారు తమ లోక పరిశీలనను, అనుభ వాన్ని, ఆయన అంతరంగంలో కదలాడే భావనల ను, అనుభూతు లను ఇందలి కవిత్వంలో అడుగడ గునా చూస్తాం. వస్తు ఎంపికలో కొంతమేరకు వైవిధ్యమున్న ప్పటికీ.. అభివ్యక్తిలో కొత్తదనం కొర వడింది. శిల్పం విషయంలో చతు రత ప్రదర్శించాల్సి ఉంది.

భారతావని ప్రగతిపథంలో జ్యోతీరావు పూలే నడి సంద్రంలో ఒక చుక్కాని అంటూ **"వేగుచుక్క"** కవితకు జీవం పోశారు.

కటిక చీకటిలో ఒక క్రాంతి రేఖ
భావి భారత దిశానిర్దేశ
పథంలో ఓ వేగుచుక్క
ఏ గొప్ప విప్లవాలు
సాధించలేని మార్పు

ఒక మహాత్ముడి తపోదీక్షలు సాకారమైన మానవీయ పరిణామం అంటూ మహాత్మా బాపూరావు పూలేను కొనియాడారు.

చట్టసభల్లో ప్రజా ప్రతినిధుల వికృత విన్యాసాల నేపథ్యంలో రాసిన "ఆదిమజాతి వారసత్వం" కవితలో నడుస్తున్న చరిత్రకు అద్దం పట్టారు. సమోన్నత విలువల్ని ప్రతిష్టించే ప్రజానాయకత్వం.. ఆవిష్కృతమైన వ్యవస్థ సంస్కరణ సాధ్యమేనా? ఏమో? అంటూ కవి తమ సందేహాన్ని ప్రకటించారు.

"సయోధ్య సాంత్వనలో అయోధ్య" కవితలో కవి లక్ష్మణ్‌గౌడ్ గారు ప్రకటించిన భావాలతో అందరూ ఏకీభవించకపోవచ్చు. ఈ కవితలో స్పష్టత వుంటే బాగుండేది. భావధార లో సమన్వయం లోపించింది. కవితలా కాకుండా ఓ మినీ వ్యాసంలా సాగింది. పదబంధ ప్రయోగంలో ఔచిత్యాన్ని పాటిస్తే బాగుండేది.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం యొక్క గొప్పదనాన్ని.. శత వసంతాలు పూర్తి చేసుకున్న సందర్భంగా

చీకటి గుహల్ని
జాజ్వల్యం చేసిన దివ్యతేజం
విప్లవ ఉత్తేజాలకు
ఊపిరులూదిన సిద్ధాంత కలిమి

అంటూ కొనసాగించడం బాగుంది.

కర్ణాటక శాసనమండలిలో **"ధర్మేగౌడ"** దుర్ఘటన నేపథ్యంలో **'అరాచక రాజకీయం'** కవితను రాశారు. ప్రజాస్వామ్యం ఒడిలో పరిఢవిల్లే అధికార పీఠం.. కుప్పకూలిన శాసనాల నిర్మాణ సౌధం అని వ్యాఖ్యానించారు.

'జీవజలం' కవితలో రైతు ఉద్యమాన్ని ఉటంకించారు. జాతి సత్తువైన రైతురాజు రారాజులా మారాలని ఆకాంక్షించారు.

'శ్రామికుడే సర్వోన్నతుడు' కవితలో శ్రమ సౌందర్యం కొందరి ఆస్వాదనకే కాదు.. అది సమాజ పురోగమనానికి ఒక మూలధాతువు అని తేల్చి చెప్పారు.

తలపండిన మేధావుల తర్కాలు
వైరుధ్యంలో కొట్టుమిట్టాడే
ఊగిసలాటలనీ..
సామాన్యుని మేధకందని మాయా
జాలాలు అంటూ **"వితండవాదమా? నీ బలమెంత?'** కవితలో పేర్కొన్నారు.

జూన్ 2వ తేదీ తెలంగాణ రాష్ట్ర అవతరణ దినోత్సవ నేపథ్యంలో "ఇదీ నా భారత దేశం" కవితను రూపుదిద్దారు.

ఈ కవితలో భారతావని కీర్తి కిరీటంలో తెలంగాణ ఒక కలికితురాయి అని.. దశాబ్దాల నరక యాతన శాశ్వతంగా కడదేరిన అమోఘ దృశ్యం.. భారతావనికే **'బంగారు తెలంగాణ'** ఒక దిశా నిర్దేశ వర ప్రదాయిని అని వ్యాఖ్యానించారు. ఈ కవితను ప్రస్తావించడానికి మన దేశ గొప్పదనాన్ని చెబుతూ.. యుద్ధాల్ని నరిసించే శాంతి కాముక రాజ్యం.. నా దేశం.. అనివార్యమైతే అణుబాంబుల విస్ఫోటనం.. అంటూ కొనసాగించి దేశభక్తిని చాటుకోవడాన్ని ఎవ్వరమూ కాదనం.. కానీ "బంగారు తెలంగాణ" అంశానికి బలం చేకూర్చే తెలంగాణ పాలనా విశేషాలను జోడిస్తే మరీ సముచితంగా ఉండేది. కవి తాను ఎంపిక చేసుకున్న వస్తువుకు-అభివ్యక్తికి.. విశ్లేషణకు.. సంబంధం సమన్వయం ఉండే విధంగా రాస్తే బాగుండేది. దేశానికి **'బంగారు తెలంగాణ'** ఒక దిశా నిర్దేశ వరప్రదాయిని అని ముగించారు. బాగుంది. కాని దాన్ని బలపరిచే అంశాలు ప్రస్తావిస్తే మరీ బాగుండేది. "ఒకే ఒక్కడు" కవితలో కొంతమేరకు వస్తువుకు అనుగుణంగా భావ ప్రకటన చేశారు. శీర్షిక వెలుగులో కవితను నడిపించారు.

ఇలా కవి లక్ష్మణ్‌గౌడ్‌గారు సరళంగా.. సూటిగా.. ఇందలి కవితల్ని పొందుపరిచారు.

చాలా కవితలు ఆయా సందర్భా లను పురస్కరించుకుని స్పందనల రూపంలో రూపుదిద్దుకున్నాయి. కవిత్వాంశ కోసం వెతకకుండా కవి యొక్క లోక పరిశీలనను అభినందించడానికి ఈ కవితలను చదవాలి మనం! చాలా కవితల్లో కవి తమ ఆలోచనలను సూటిగా అక్షరాల్లో బంధించారు. కవిత్వంకు శోభను కూర్చే ఆభరణాలైన గుప్తత, క్లుప్తత పాటిస్తే బాగుండేది. అభివ్యక్తిలో కవిత్వ ప్రమాణాలను పాటిస్తూ.. వస్తువు పట్టాలు తప్పకుండా రచనను కొనసాగించాల్సి ఉంది. కవిత్వం కనుక కవిత్వంలానే రాయాలి. మినీ వ్యాసాలుగా రూపాంతరం చెంద కుండా జాగ్రత్త వహించాల్సి ఉంది. పునరుక్తికి తావివ్వకుండా.. చక్కని శిల్పాన్ని జోడించి.. కవిత్వ సృజనలో చతురతను, తమదైన శైలిని పాటించాల్సి ఉంది. కవిత్వ రచనలో మరిన్ని మెలకువలు తెలుసుకుని.. అధ్యయనం ద్వారా తమ కలానికి పదును పెట్టుకుంటారని ఆశిద్దాం. కవితా శీర్షిక వెలుగులో.. భావాలను ప్రకటిస్తున్నప్పుడు భావోద్వేగాలను నియంత్రించుకుంటూ.. వస్తువుకు అవసరమైన ఆలోచనలనే కవితాత్మ కంగా అక్షరాల్లో నిక్షిప్తం చేయాలని కోరుకుందాం.

ప్రతులకు: కె.లక్ష్మణ్‌గౌడ్
లుంబినీ హైస్కూల్
టీచర్స్ కాలనీ
మహబూబ్‌నగర్
సెల్: 9704930509

-దాస్యం సేనాధిపతి
సెల్: 94405 25544

సునందామృతం

గజ స్నాన న్యాయము

గజము అంటే ఏనుగు. స్నానం అంటే స్నానం చేయడం.

ఏనుగు స్నానం చేయడం గురించే ఎందుకు అనుకుంటూ ఉన్నామంటే ఏనుగు స్నానానికి ఓ ప్రత్యేకత ఉంది.

ఏనుగులు నదుల్లోనో, ఏరులోనో, పెద్ద పెద్ద చెరువులు, కాలువల్లోనో మునిగేంతగా ఉన్న నీళ్ళలోకి దిగి హాయిగా, ఆనందంగా స్నానం చేస్తాయి.

అంతే కాదు అవి స్నానము చేయడము మొదలు పెట్టాయంటే ఒక పట్టాన ఆపవు. స్నానం చేయడం లోనే చాలా సమయాన్ని గడుపుతాయి.

అంత శుభ్రంగా గంటల తరబడి స్నానం చేసిన ఏనుగులు బయటకు వచ్చి రాగానే ఏం చేస్తాయో గమనిస్తే భలే నవ్వు వస్తుంది.అంతే కాదు కోపం, చిరాకు కూడా కలుగుతాయి.

నీళ్ళ లోంచి ఒడ్డుకు రాగానే చుట్టూ పక్కల ఉన్న చెత్త చెదారాన్ని, దుమ్ము ధూళిని ఒంటి నిండా గుమ్మరించుకొంటాయి.

ఇక అవి స్నానం చేసి మాత్రం ఏం లాభం. ఫలితం లేకుండా పోయింది కదా!.

అందుకే ఇలా ఎవరైనా చివరి దాకా మనసు పెట్టి, శ్రద్ధతో చేసిన పనులను ఆఖర్లో చేజేతులా చెడగొట్టుకోవడాన్ని ఈ గజ స్నాన న్యాయంతో పోల్చుతారు.

"కొండంత రాగం తీసి పిచ్చి పాట పాడినట్లు" అనే సామెత కూడా దాదాపు ఇదే కోవకు వస్తుంది. పల్లెటూర్లలో పెద్దలు తరచూ ఈ సామెతను ఉపయోగించడం చూస్తుంటాం.

పాట మొదలు పెట్టేటప్పుడు తీసే రాగం వింటుంటే " ఆహా! ఎంత అద్భుతమైన పాట వింటున్నామో అని తన్మయత్వం పొందినంత సమయం పట్టదు. రాగమే తప్ప పాటలో పస లేదని.

అంత శ్రద్ధ పెట్టి రాగం నేర్చుకున్న వ్యక్తి పాడే పాట మీద దృష్టి పెట్టకపోవడాన్ని ఉదహరిస్తూ ఈ గజ స్నాన న్యాయంతోనూ, "కొండంత రాగం తీసి.." అనే సామెతతోనూ పోల్చడం పరిపాటి.

-పురిమళ్ల సునంద
9441815722

పరిణత ప్రకాశం ఈ నానీలు

పుస్తక సమీక్షలు

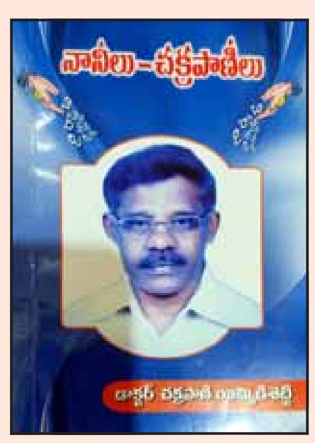

సీనియర్ కవి డా॥ ఇమ్మిడిశెట్టి చక్రపాణిగారి నానీలు చక్కెర కేళీల్లాంటి చక్రపాణీలు. సుమారు రెండు దశాబ్దులపైగా తమ కవితా ప్రౌఢిని తెలుగు ప్రజలకు తెలియ చేస్తున్నారు. నానీలకు మూలస్థానమైన 'హైకూ'ల నుండీ రాస్తున్నారు. అరవయిలో కూడా చక్రపాణిగారి వయస్సు ఇరవయి దాటనంత ఉత్సా హంతో వ్రాయటం వీరి ప్రత్యేకత. నానీల నాన్న డా॥ ఎన్.గోపీగారు వీరిని అనుభవ శారదుడు. శబ్ద రమ్య తను సాధించిన వాడు, దేశీయత కవితాత్మకత, ఆత్మీయతలను ముప్పేటలుగా ధరించిన వాడు అని కొనియాడటం రచయిత సుకృతం. ప్రత్యక్షర సత్యం. వాణిజ్య అధ్యాపకుడైనా వాణీ సమారాధకులు. ఇంతవరకు 5 కవితా సంపుటులను వెలయించిన ప్రజ్ఞామూర్తి. పరిణత ప్రకాశంతో అలరారే ఈ సంపుటిలో సుమారు 170 నానీలున్నాయి. నానీల ప్రక్రియతో చక్రధారియై మనల ప్రపంచ దర్శనం గావిస్తున్నారు. ప్రపంచాన్ని నిన్నటి వరకు అతలాకుతలం చేసిన కరోనా కష్టకాలంలో వ్రాసినవి అవటం వల్ల ఎక్కువ భాగం కరోనా (క్యారోనా!) అది మన యెడల ప్రదర్శించిన దుష్ట భావాన్ని ఎండగడుతున్నారు. అందుకే వీరి మొట్టమొదటి నానీ

ఇప్పుడెవరిదైనా:
తొలి ప్రశ్న ఇదే!
మనిషిపోయాడు
కరోనానా?

అని ప్రశ్నించే కాలం వచ్చిందని వాపోతున్నారు. అంతేకాదు.

మహమ్మారి కాలం
దాపురించింది
చుట్టం చూపన్న
ఊసులే లేవు' అంటూ ప్రపంచం ఎలా ఎక్కడివారక్కడ బిగుసుకుపోయారో చెబుతారు.

తుమ్మినా, దగ్గినా ఇరుగు పొరుగువారి అనుమానపు చూపులను ఎదుర్కోవాల్సి వచ్చిందని పగవాడికైనా కరోనా చావు వద్దంటున్నారు. ముసుగు తీసినా శుభ్రత మరిచినా కరోనాకి స్వేచ్ఛ ఇచ్చినట్లేనన్న కఠోరసత్యం మనకు తెలియ చెబుతున్నారు చక్రపాణి గారు.

'గాడ్సేలు
హాయిగా బతుకుతున్నారు
గాంధీలే సర్వత్రా
హతమౌతున్నారు' అన్న వైచిత్రిని అసెంబ్లీ వెలుపల అహింసామూర్తి ఐన గాంధీ ఉండికూడా ఛలో రభసకు స్ఫూర్తి ఎవరిదని సూటిగా నాయకులకు చురకలు వేస్తున్నారు.

సాధారణంగా నానీలు ముక్తకాలు. అంటే- ఏ నానీకి ఆ నానీ ప్రత్యేకమై తరువాత వచ్చే నానీలో మరో విషయ వివరణ ఉంటుంది. ఈ ట్రెండ్‌కి భిన్నంగా రచయిత ఉషశ్రీని భానుమతిని, జరుక్‌శాస్త్రిని, విశ్వం కేశవరెడ్డి, గొల్లపూడి అవంత్స జాషువాలను వరుసపెట్టి పలుకరిస్తున్నారు. నాలుగు వరుస నానీలతో విశాఖ ఉక్కు ఫ్యాక్టరీపై కేంద్ర ప్రభుత్వ వైఖరిని ప్రశ్నిస్తున్నారు.

మనం విశ్వనరులమైనా
'ఏమిటో ఈస్త్రీలు
అనాదిగా మార్పేలేదు
నగలు చీరలంటే
తీరని మోజు' అంటూ నిరసిస్తున్నారు. అధికార రోగపూరిత బది రాంధిక జనుల వైఖరిని

'గదమాయించటమే
అధికార దర్పలు' అంటూ ఎండగడుతున్నారు చక్రపాణి.

దాంపత్యం ఆలుమగల అన్యోన్యత సంసారం విజయసాధన, సంక్రాంతి, వృక్షం, మైత్రి, మనసు వీధి బాలురు. మౌనం, వాన వెలిసిన సాయంత్రం, ఒక్కటేమిటి కవి దృష్టిని వచ్చిన ప్రతి దృశ్యాన్ని అనుభూతిని **'నానీమయం'!** చేసారు. ఒక్కో చోట అంత్యప్రాసలు (పేజి. 41-44) మరో చోట మాటల మంత్రాలు (పే. 50). చక్రపాణిగారి కలం లోకావలోకనం గావించింది. రచయితకు అభినందనలు.

ప్రతులకు:డా॥ చక్రపాణి ఇమ్మిడిశెట్టి
సెల్: 9849331554

- కూర చిదంబరం
సెల్: 8639338675

నీవు సల్లగుండాలె
(వచన కథా కావ్యం-37)

కడుపునిండా తింటే పండుగ!
భూమినిండా పండితే
కన్నుల పండుగ!.

సరైన ధర దొరికితే
రైతు మనసుకు పండుగ!
ఇంటిల్లిపాది సంతోషంగా ఉంటే
యజమానికి పండుగ!
సోమరితనం అడ్డగాళ్ళతో,
సమయం స్పృహ లేని అజ్ఞానంతో
అధికలాభల అత్యాశతో
శ్రుతి మించిన పద్ధతులు పాటిస్తే
వ్యవసాయం దండుగ !
అక్కడ
వ్యవసాయం దండుగ కాలేదు !

రైతుల అనుభవసారం
వ్యవసాయాధికారుల
ఆధునిక విధానం
బ్యాంకుల హృదయవిస్తారం
శ్రమజీవుల ఘర్మజలాల
సహకారం
పరిమళ భరితమైన
పుష్పాలను విరియించింది
పరస్పరావగాహనతో
ఊరంతా కలిసి, చర్చించి
పంటలను నిర్ణయించింది !
సహకార సంఘం
బాసటగా నిలిచింది!

పిల్లా పాప,
ముసలీ ముతక తాము
చేయగలిగేంత తాము చేసింది!
మనసు చెరువుల్లోని పూడికను
తీసి పారేసింది!
కులాల మతాల అంతరాలను
ఆధునిక దృష్టి సరిచేసింది !
సమన్వయ సులోచనాలను
అందజేసింది !

పెత్తందారీ కుర్చీలకు
విశాల భావనల రిపేర్లు చేసింది !
ఊరుమ్మడి బతుక్కి
ఊరట లభించింది !
ఉన్నవాణ్ణి, పైనున్నవాణ్ణి
తిడుతూ కూర్చునే నోళ్ళకు
తీరుబడి లేకుండా చేసింది !
బడిలో బోధనను
బద్ధకం అద్దాలు పగలగొట్టేలా చేసింది
ప్రకృతి కన్నెర్ర జేసినా
తట్టుకొని నిలబడే
అంతా ఒక్కటైతే
పోయేదేం లేదు,దరిద్రం తప్ప
అనే మాటను అనుభవ పూర్వకంగా
గ్రహించేలా చేసింది!
ఊరు తల్లి
సంతోషంతో మురిసిపోయింది!
నా బిడ్డలు
'సల్లగుండాలె'
అనుకున్నది !

-దోరవేటి
సెల్:9866251679

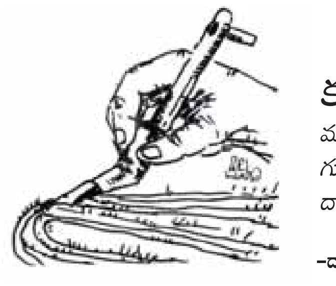

బంజారా నానీ

కవిత్వం రాసింది
మట్టిమనిషి
గుప్పుమంటున్నది
దాని పరిమళమే.

-డా॥ సూర్యాధనంజయ్
సెల్:9849104187

ఒంటారియో తెలుగు ఫౌండేషన్ - తెలుగు తల్లి కెనడా తరఫున హైదరాబాద్ లో జరిగిన ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమం లో వంశీ రామరాజు కు "విశ్వ కళా సేవా భూషణ" బిరుదు ప్రదానం చేస్తున్న ప్రఖ్యాత సినీ నటుడు చంద్రమోహన్...

త్రిభాషా సాహిత్య ప్రజ్ఞాశాలి డాక్టర్ ఎల్.ఆర్. స్వామి

తెలుగు, తమిళ, మళయాల భాషాసాహిత్యాలలో విలక్షణమైన, విశిష్టమైన సాహిత్యవేత్తగా కొనసాగుతూ ఎల్.ఆర్. స్వామిగా సుప్రసిద్ధులైన లక్ష్మణ్ అయ్యర్ రామస్వామి అక్టోబర్ 16 జన్మదినం (80వ ఏటలోకి అడుగుపెడుతున్న) సందర్భంగా...

తెలుగు, తమిళ, మళయాల భాషాసాహిత్యాలలో విలక్షణమైన, విశిష్టమైన సాహిత్యవేత్తగా కొనసాగుతూ ఎల్.ఆర్. స్వామిగా సుప్రసిద్ధులైన లక్ష్మణ్ అయ్యర్ రామస్వామి 1944 అక్టోబరు 16వ తేదీన కేరళ రాష్ట్రంలోని తిరుచ్చూర్ లో జన్మించారు. తల్లి టి. జి. రాజమ్మాళ్, తండ్రి టి.కె. లక్ష్మణ్ అయ్యర్, తండ్రిగారు ఆ రోజుల్లో బి.ఏ. డిగ్రీ చదివి సర్కిల్ ఇన్ స్పెక్టరుగా పనిచేసేవారు. ఆ తరువాత ఆ ఉద్యోగాన్ని వదిలి పెట్టి స్వాతంత్ర్య సమరంలో పాల్గొని, స్వాతంత్ర్యం సిద్ధించాక, ఉపాధ్యాయుడిగా స్థిరపడ్డారు. తమిళనాడు నుంచి కేరళ సరిహద్దు ప్రాంతంలోకి వలస వచ్చిన తమిళ బ్రాహ్మణ కుటుంబం వీరిది. సత్సాంప్రదాయాలకు నిలువెత్తు సాక్ష్యంగా నిలిచిన నంవన్న కుటుంబంలోని వీరి వంశస్థులంతా గొప్ప విద్యావంతలు. వేదవేదాంగ పరాయణులు, పండితోత్తములు. నిత్యం వీరి ఇంటినుండి వేదఘోష వినిపిస్తూ వుండేది. హోమాలు, జపాలు, పూజలు, వ్రతాలతో అగ్రహారంలో ఆ ఇల్లు తలమానికంగా వుండేది.

2013లో కేరళ రాష్ట్ర మంత్రివర్గ సభ్యులు కె.సి. జోసెఫ్ చేతుల మీదుగా సత్కారం అందుకుంటూ..

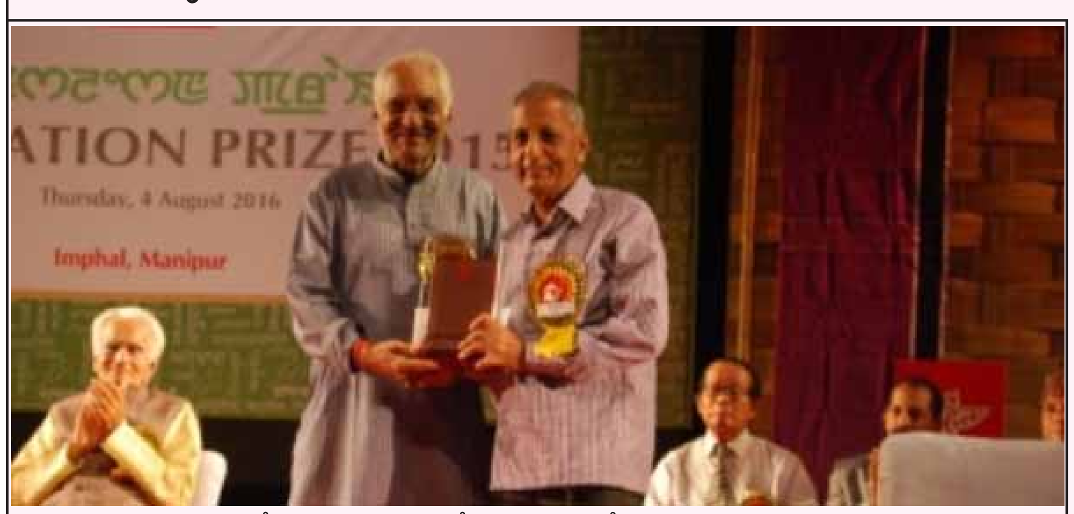

2016లో ఇంపాల్, మణిపూర్‌లో సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు అందుకుంటున్న ఎల్.ఆర్.స్వామి.

బాల్యమంతా ఆ వాతావరణంలో గడిపిన ఎల్.ఆర్. స్వామి చిన్నతనంలోనే రామాయణ, భారత, భాగవతాలు చదవటమే కాదు, సంపూర్ణంగా ఆకలింపు చేసుకున్నారు. హైస్కూలు విద్యార్థిగా వున్నప్పుడే మళయాలంలోకి అనువదించబడిన కాళిదాసు అభిజ్ఞాన శాకుంతలం, మేఘసందేశం గ్రంథాలను కంఠస్థం చేశారాయన. వీటితోపాటు మళయాలంలోని అనేక ప్రసిద్ధ గ్రంథాల అధ్యయనం కూడా చేశారు. ఆ గ్రంథాలన్నీ సాధారణంగా గుడిపురాణంతో మొదలయ్యి, చివర్లో ఒక ఏనుగు ఉదంతంతో పూర్తయ్యేవి. 1000 శ్లోకాలు గల **"శ్రీకృష్ణ చరితం"** అనే సంపుటిని ఎవరైనా పూర్తిగా చదివితే అర్ధకవి అవుతారని నానుడి. ఆ రోజుల్లో ఎల్.ఆర్. స్వామి ఆ సంపుటిని పూర్తిగా చదవటమే కాదు, ప్రతి శ్లోకానికి అర్థాలు వివరించి అందర్నీ ఆశ్చర్యపరచేవారట. వార్తాపత్రికలు చదివే అలవాటును సొంతం చేసుకున్న ఆయన, ప్రతి వార్తను మనసులో విశ్లేషించుకొనేవారు, తనచుట్టూ వున్న ప్రపంచంలో జరిగే మార్పుల్ని నిశితంగా గమనించేవారు. అందుకే విద్యార్థి దశలో జరిగిన ప్రతి వ్యాసరచన పోటీలలోనూ విజయం ఆయనిదే. అంతర్ కళాశాలల డిబేట్ పోటీలలో సైతం ఆయనే విజేతగా నిలిచేవారు. క్రికెట్ ఆటలో ధీటైన బాటింగ్ ఆయనిది. మంచి క్రికెట్ ప్లేయర్ గా కళాశాలలో ఆయన్ని కొనియాడేవారు.

విశాఖలో గిడుగు రామమూర్తి పంతులు అవార్డును అందుకుంటూ..

వీటికి తోడు ఈయన మంచి రంగస్థల నటుడు కూడా. ప్రతి నాటకంలో ప్రధానపాత్ర ఈయనే పోషించేవాడు. ఆయా పాత్రల్లో ఆయన నటించటం కాదు జీవించేవారు. నాటక పోటీలలో సైతం బహుమతుల పంట ఆయనిదే.

రసాయనశాస్త్రంలో ఎమ్.ఎస్సి డిగ్రీ, తరువాత ఎమ్.బి.ఎ. డిగ్రీ, ఆ తరువాత ఎన్విరాన్మెంటల్ కోర్సులో డిప్లమా విద్యార్హతలు కలిగి, సీనియర్ మేనేజర్ గా పదవీవిరమణ చేసిన ఎల్.ఆర్. స్వామి తనకు ఊహ వచ్చినప్పట్నుంచే సాహిత్యం పట్ల విపరీతమైన ఆసక్తిని పెంచుకున్నారాయన. పాఠశాలల్లో సైతం విద్యార్థులను సాహిత్యవైపు మొగ్గుచూపేలా అప్పటి ఉపాధ్యాయులు ఎంతగానో కృషిచేసేవారు. అనేక అంశాలలో సాహిత్య పోటీలు పెట్టి విద్యార్థులను ప్రోత్సహించేవారు. ఎల్.ఆర్. స్వామి సాహితీవేత్తగా ఎదగటానికి గట్టిపునాదులు అక్కడే ఏర్పడ్డాయి. ఆ వయసులో మళయాల శిరోమణి పండిత్ గోవిందన్ నాయర్ గారి ప్రభావం తనమీద చాలా పడిందని, ఆ తరువాత డిగ్రీ చదివే రోజుల్లో ప్రొఫెసర్ వి. విజయన్ గారి ప్రభావం తనమీద గట్టిగా పనిచేసిందని చెబుతారు.

మొట్టమొదటగా **"ఆకలి"** అన్న కవితను మళయాలంలో రాస్తే ఆ కవితను సుప్రసిద్ధ వారపత్రిక మాతృభూమిలో ప్రచురించారు. అదిమొదలు ఆ వారపత్రికలో దాదాపు వంద కవితలు ప్రచురించబడ్డాయి. సంస్కృత చంధస్సులో ఆయన ఎక్కువగా కవితలు రాసేవారు. పదవ తరగతి చదివేనాటికే ఆయన భగవద్గీత, ఖురాన్, బైబిల్ గ్రంథాలను అధ్యయనం చేశారు. 1960లో బైబిల్ లోని **'ఫర్ బిడన్ ఫ్రూట్'** అన్న అంశాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని సరికొత్త విధానంలో నాటకం రాస్తే...మళయాల వారపత్రిక మాతృభూమి నిర్వహించిన నాటక రచన పోటీలలో ఆ రచన మొదటి బహుమతి గెల్చుకుంది. అప్పటికి ఆయన ఇంకా పదవతరగతి కూడా పూర్తి చేయలేదు.

మాతృభాషలో రచనలు చేయటం గొప్ప విశేషం కాదు. పరభాషలో సాహిత్య శిఖరాలను అధిరోహించటం సుసాధ్యమని అందరూ అనుకునేదాన్ని తనకు మాత్రమే సాధ్యం చేసుకున్న వ్యక్తి ఎల్.ఆర్. స్వామి. తమిళ, మళయాల, తెలుగు భాషలలో అసంఖ్యాకమైన రచనలు చేసినవీరు దక్షిణ భారతదేశ సాహిత్యాలకు వారధిగా నిలవటం వందేళ్లదాకా చెప్పుకొనే ఒక గొప్ప విశేషం. పై మూడు భాషలే కాకుండా మరాటీ, గుజరాతీ, హిందీ భాషలతో కూడా ఆయనకు పరిచయం వుండటం ఒక గొప్ప విశేషం. పై మూడు భాషలే కాకుండా మరాఠీ, గుజరాతీ, హిందీ భాషలతో కూడా ఆయనకు పరిచయం వుంది. 1967లో ఉద్యోగరీత్యా విశాఖపట్నం వచ్చిన ఎల్.ఆర్. స్వామి, కథలు రాయటంకోసం తెలుగు నేర్చుకోలేదు. **"మనం ఏ ప్రాంతంలో అయితే జీవిస్తున్నామో ఆ ప్రాంత భాష, సంస్కృతి, ఆచారవ్యవహారాలు అన్నింటిని జీర్ణింపజేసుకోవాలనే సిద్ధాంతం ఆయనిది.** ఆ ప్రకారమే విశాఖపట్నం వచ్చాక తెలుగు నేర్చుకోవటానికి అనేక మార్గాలను ఎన్నుకున్నారు. అందులో సంపూర్ణ విజయం సాధించారు.

ఆయన తన కథల్ని మొట్టమొదట రాసింది తెలుగులోనే. 1971లో విశాఖసాహితీ సమావేశాలకు హాజరవుతున్న సందర్భాలలో తెలుగులో కథలు వ్రాయమని అంగర వెంకట కృష్ణారావు గారు సలహా ఇచ్చారు. ఒకరోజు ఓ చర్చలో తెలుగు కథ వ్రాయటం అంత సులభంకాదని తన ఉద్యోగ సహచరులు చేసిన సవాలును వినమ్రంగా స్వీకరించి తెలుగులో తానూ కథలు రాయగలనని నిరూపించారు. తెలుగులో మొట్టమొదటిసారిగా 1988 ఫిబ్రవరి 20 తేదీన 'జవాబులేని ప్రశ్న' కథను వ్రాశారు. ఆ కథ ఆంధ్రజ్యోతి దీపావళి కథల పోటీలో ప్రథమ బహుమతిని గెల్చుకుంది. ఆ తరువాత ఆయన 200 పైగా వైవిధ్యమైన కథలు రచించారు. 1992లో కథాస్వామ్యం, 2002లో గోదావరి స్టేషన్, 2003లో సామెత కథలు, మిని కథలు, 2008లో లోగుట్టు పెరుమాళ్లు కెరుక, 2013లో కథాకాశం, 2018లో అలాగ, అలాగ.. తెలుగు కథల సంపుటాలను వెలువరించారు. 1910 నుంచి 2010 వరకు వచ్చిన వంద కథకుల కథల్లో ఎల్.ఆర్. స్వామి కలంనుంచి సృజన గావించబడిన 'షకీలా' కథ చోటు చేసుకుంది. **'గోదావరి స్టేషన్'** అనే కథ దాదాపు అన్ని భారతీయ భాషల్లోకి అనువదించబడింది. ఆయన కథాసాహిత్యం మీద ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ, తెలుగు యూనివర్సిటీలలో పి.హెచ్.డి మరియు ఎమ్.ఫిల్ పట్టాలకోసం పరిశోధనలు కూడా జరిగాయి.

అనువాద ప్రక్రియలో ఎల్.ఆర్. స్వామి కలం ఇప్పటికీ అప్రతిహతంగా కొనసాగుతూ వుంది. **ఆచార్య ఎన్. గోపిగారి 'కాలాన్ని నిద్రపోనివ్వను'** కవితా సంపుటిని **'సమయత్తె ఉరంగానో అనువదిక్కుకయిల్ల'** పేరుతోనూ, గోపిగారి నానీల ను **'నానీ కవితకల్'** పేరుతోనూ, గోపిగారి జలగీతం కావ్యాన్ని **'జలగీతం'** పేరుతోనూ, కె. శివారెడ్డిగారి కవిత్వాన్ని **'మోహిని ఓ మోహిని'** పేరుతోనూ, గుజరాత్ కథలను **'గుజరాత్ కథకల్'** పేరుతోనూ, కేతు విశ్వనాథరెడ్డి కథలను **'కేతు విశ్వనాథరెడ్డి కథకల్'** పేరుతోనూ, నలీంగారి సుప్రసిద్ధ నవల **'కాలుతున్న పూలతోట'** ను **"కత్తియేరియున్న పుంతోటం'** పేరుతోనూ, నలీంగారి రాణి కథలను **'రాణియం జానుం'** పేరుతోనూ మళయాలంలోకి అనువాదం చేయటమే కాకుండా శ్రీశ్రీ మోనో గ్రాఫ్ ను, కల్పనా రెంటాల రచన **'తన్హాయి తన్హాయి'** ని **'ఈ ఒరు ప్రణయ రుతు'** పేరుతోనూ, తుమ్మల రామకృష్ణ రచన **'మట్టిపోయి'** ని **'మన్నటిప్పు'** పేరుతో మళయాల పాఠకులకు పరిచయం చేశారు. ఇలా తెలుగు నుంచి మళయాలంలోకి అనువాదం కాబడిన పుస్తకాలు 24. కేంద్ర సాహిత్య అకాడెమీ వారు మరెన్నో సుప్రసిద్ధ రచనలను ఎల్.ఆర్. స్వామి గారిచేత అనువాదం చేయించారు. 200 పైగా చిన్న కథలు, 50 పైగా కవితలు తెలుగులో నేరుగా రచించారు. 200 కథలు, 250 కవితలు తెలుగు నుంచి మళయాలంలోకి అనువదించారు. మళయాలం నుంచి 18 పుస్తకాలు తెలుగులోకి అనువదించారు. అందులో మలయాళ జానపద గేయాలు శరీరం ఒక నగరం, కొండ దొరసాని, 20వ శతాబ్దపు ఇతిహాసం, కథాకేరళం, కథ వారధి, కథ దౌత్య, ముద్రలు, అక్కడెక్కడో పడేసిన వస్తువులు, శ్యామ మాధవియం, బ్రహ్మశ్రీ శ్రీనారాయణ గారు, నేను భారతీయుణ్ణి మొదలైనవి చాలా ప్రసిద్ధి చెందాయి. ఇవి కాక మలయాళ కథా సంకలనాలు 'మనసు విప్పి', 'మడి నారు' కూడా ఆయన అనువాదంలో ఉన్నాయి. ఇక తమిళం నుంచి ఆటవిక రాజ్యం అర్ధనారీశ్వరుడు సంఘ సాహిత్యం మొదలైనవి ముఖ్యమైనవి. **రామనున్ని మళయాల నవలను తెలుగులోకి 'సూఫీ చెప్పిన కథ' గా చేసిన అనువాదానికి 2015లో సాహిత్య అకాడెమీ అవార్డు ఆయనను వరించింది.**

సుప్రసిద్ధ మళయాల కథలను తెలుగులోకి అనువాదం చేసి, ఎల్.ఆర్. స్వామి అందించిన అద్వితీయమైన కథల సమాహారం **'కథాకేరళం'.** మలయాళంలో తొలికథ రాసిన రామన్ నాయనార్ తో పాటు, లబ్ధప్రతిష్టులైన నవయుగ కథా నిర్మాతలు తగళి శివశంకర పిళ్లై, వైకోం మహమ్మద్ బషీర్, కరూర్ నీలకంఠ పిళ్లై, కమలాదాస్, ఒ.వి. విజయన్, వైశాఖన్, సి.వి. శ్రీరామన్, ఎమ్.పి. నారాయణ పిళ్లై, ఐ. హరికుమార్, సేతు, సంతోష్ ఎచ్చికానం, పొన్నికున్నన్ వర్కీ... మొదలైన వారి కథలను నేరుగా మలయాళం నుంచి తెలుగులోకి ఎల్.ఆర్. స్వామి అనువాదం చేసి అందించారు. ఈ తెలుగు అనువాద కథలు వివిధ వార, మాసపత్రికలలో ప్రచురించబడి, అసంఖ్యాక పాఠకుల మన్ననలను పొందటం కూడా జరిగింది. ఈ సంకలనంలోని ఏ కథలో కూడా అవసరం వర్ణనలు కాని, ఉపన్యాస ధోరణులు కాని, సమస్యలకు పరిష్కారాలు చూపే ఉత్సాహంతో కథను కృత్రిమం చేసే విధానాలు కాని ఎక్కడా కనిపించవు. కథలనిండా గాఢత, సాంద్రత, క్లుప్తత, ముఖ్యంగా పాఠకుడ్ని చివరిదాకా కథను చదివించగల సత్తువ నిండుగా చోటు చేసుకున్నాయి. ఈ కథలు పాఠకులను చదివించటమే కాదు, తీవ్రంగా ఆలోచింపచేస్తాయి కూడా. కేరళ సాహిత్యంలోని ఇంత మంచికథలను తెలుగు వారికి అందజేసిన ఎల్.ఆర్. స్వామి ఎంతో అభినందనీయులు. ప్రతి కథలోనూ అనువాదం ప్రశంసాపూర్వకంగా సాగి, నేరుగా తెలుగు కథలను చదువుతున్న అనుభూతి కలిగిస్తుంది. మూల కథలలోని వాడి, వేడి ఏమాత్రం తగ్గకుండా ఆయన చేసిన అనువాద కృషి ఎంతో ఉన్నతమైన స్థానంలో కొనసాగింది. **పాఠకులనే కాదు, కథలు రాసే ఔత్సాహికులు సైతం కథారచన మెలుకువలు తెలుసుకోవటం కోసం తప్పక పఠించ వలసిన కథాసంకలనం 'కథాకేరళం'.**

కేరళలో జరిగిన జాతీయ సాహిత్య సదస్సులో జ్ఞాపికను అందుకుంటూ..

నేషనల్ బుక్ ట్రస్ట్ ఆఫ్ ఇండియా వారు ప్రచురించిన పుస్తకాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న ఎల్.ఆర్.స్వామి

తెలుగు సాహిత్య రంగానికి అంకితమైన నిత్య కృషీవలుడు ఎల్.ఆర్. స్వామి. తెలుగు భాషలోని నుడికారం, నానుడులు, జాతీయాలు, సామెతల గురించి సంపూర్ణమైన అవగాహన వుంది. తెలుగు వాతావరణం వుట్టిపడేలా కథకు క్రొత్త అందాల్ని అందివ్వటమే కాదు, క్లుప్తత, సంక్షిప్తత కథకు నిండుతనాన్ని ఏ విధంగా చేకూర్చగలవో ఆ నేర్పరితనాన్న తన కలంనిండా జీర్ణింపజేసుకున్న కథారచయిత ఆయన. మంచి కవి, కథకుడు మాత్రమే కాదు ఆయన, ఇతర భాషల్లోని మంచి పుస్తకాలను తెలుగువారికి అందించాలన్న తపన వారిని అనువాదాల వైపు ప్రయాణం చేసేలా చేసింది.

ఆయన కథలలో మానవత్వ విలువలు పుష్కలంగా వుంటాయి. మనుష్యులు మరచిపోతున్న మానవత్వ విలువల్ని ఆయన ప్రతికథ గుర్తుచేస్తుంది. మానవత్వాన్ని మరిచిన మనిషిజీవితం మరణంతో సమానమన్న సందేశం అంతర్లీనంగా ఆయన రచనల్లో మన ఆలోనల్ని తాకుతుంది.

బాల్యంలోనే ఈ మానవత్వపు ఆలోచన ఆయన మనసుమీద చాలా బలంగా ముద్రవేసుకుంది. అది ఆయన ఒకటవ తరగతి చదువుతున్న రోజులు మధ్యాహ్నం బడిలో గంట కొట్టగానే పిల్లలందరూ భోజనాల కోసం ఇళ్లకు వెళ్లిపోయారు. ఒక పిల్లవాడు మాత్రం వెళ్లలేదు. టీచరమ్మ వచ్చి "ఎందుకు భోజనానికి వెళ్లలేదని" అడిగింది. అందుకు సమాధానంగా ఆ పిల్లవాడు "మేము చాలా పేదవాళ్లమండి. మా ఇంట్లో అన్నం వుండదు. రాత్రిపూట మాత్రమే భోంచేస్తాం" అంటూ జవాబిచ్చాడు. ఆ మాటలకు చలించిపోయిన టీచరమ్మ మధ్యాహ్నం భోజననిమిత్తం తాను తెచ్చుకున్న పొడవాటి అరటిపండును తాను దగ్గరుండి ఆ పిల్లాడికి తినిపించింది. ఆకలితో వున్న ఆ పిల్లాడు ఆనందం పట్టలేక కన్నీళ్లు కార్చాడు. ఒక పిల్లాడి ఆకలి తీర్చానన్న సంతృప్తితో ఆ టీచరమ్మ కళ్లల్లో కూడా కన్నీళ్లు రాలాయి. ఆ దృశ్యాన్ని అతిదగ్గరగా గమనించిన ఎల్.ఆర్. స్వామికి మానవత్వం అంటే ఏమిటో అర్థమైపోయింది. పిల్లాడు, టీచరమ్మ కళ్లనుంచి రాలిన కన్నీటి చుక్కలే ఆ తరువాత ఎల్. ఆర్. స్వామి కలంలో సిరా చుక్కలుగా మారిపోయాయి. **దీనజనుల బాధలు వ్రాయటంలో ఆయన చాలా దిట్ట. అట్టడుగు జీవితాలలోని వ్యథాభరితమైన సంఘటనలు ఆయన కథల్లో చోటు చేసుకున్నప్పుడు వాటిని చదివిన పాఠకుడికి కన్నీళ్లు ఆగవు. చాలా చిన్నతనంలోనే లోకంలోని ఆకలికి బలైపోతున్న జీవితాలను గమనించిన వ్యక్తి ఆయన.** ఎల్.ఆర్. స్వామి 9వ తరగతి చదువుతున్న రోజులు. కేరళనిండా కరువు విలయతాండవం చేస్తోంది. అన్నంలేక చాలామంది చనిపోతున్నారు. వారం, పదిరోజులుగా తుఫాను వర్షం. కూలీ జనాలకు పనులు దొరక్కా, తినటానికి తిండి లేక మల, మలా మాడిపోతున్నారు. ఆ సమయంలో ఇంట్లో ఏదో పనివుందని కూలివాడ్ని వెంటపెట్టుకొని రమ్మని ఎల్.ఆర్. స్వామిని ఆయన తండ్రి పంపించారు. అలాగేనని కూలివాడి ఇంటికి వచ్చేస రికి సంవత్సరం వయసున్న ఆ కూలివాడి కొడుకు చనిపోయి ఆ శవాన్ని అక్కడ పడుకోబెట్టి వుంది. కూలివాడితో తన తండ్రి చెప్పిన సంగతి చెప్పాడు. పనిదొరికిందనేసరికి ఆ కూలివాడి కళ్లల్లో ఏదో తెలియని ఆనందం. కూడులేకే కొడుకు చచ్చిపోయాడు. కూడులేకపోతే మరికొందరు తన కుటుంబంలో చచ్చిపోతారు. కూలి దొరికింది. అంటే తమకు కూడు దొరుకుతుంది. చావులనుండి తప్పించుకోవచ్చు &నన్న ఆనందంలో ఒక్కసారిగా పనిలోకి రావటానికి సిద్ధపడతాడు ఆ కూలివాడు. ఒకప్రక్క పిల్లాడి శవాన్ని, మరోప్రక్క కూలివాడిని చూస్తూ వుండిపోయిన చిన్నారి ఎల్.ఆర్. స్వామికి మొదటిసారి ఆకలి అంటే ఏమిటో అర్థమయింది. అర్థమైన ఆ విషయాన్ని సాహిత్యంలోకి సమర్థవంతంగా తర్జుమా చేయగల రచయితగా శిఖరాగ్రస్థాయికి చేరుకున్నారు డాక్టర్ ఎల్.ఆర్. స్వామి.

విశాఖపట్నంలో గీతం విశ్వవిద్యాలయం నుంచి గౌరవ డాక్టరేట్ అందుకుంటున్న ఎల్.ఆర్.స్వామి

తన జీవితంలో విశాఖపట్నంలో తన నివాసాన్ని 55 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకున్న డాక్టర్ ఎల్.ఆర్. స్వామి ఎన్నో విశ్వవిద్యాలయాల అకడెమిక్ స్టాఫ్ కాలేజీలలోను, జాతీయ సదస్సులలోను తులనాత్మక సాహిత్య అంశాలలో ఉపన్యాసాలు ఇచ్చారు. **'నల్లి దిసై అవార్డు, పురిపండా అవార్డు', పరచూరి అవార్డు', 'కవిసంధ్య అవార్డు', 'కృష్ణాజిల్లా రచయితల సంఘంవారి విశిష్ట అనువాదకుని అవార్డు', 'గోదావరి అవార్డు, ఇలా అసంఖ్యాకమైన సన్మానాలు, సత్కారాలు, అవార్డులు, పురస్కారాలు పొందారు. కేంద్ర సాహిత్య అకాడెమీ అవార్డు,** ఆయన అనువాద ప్రక్రియకు వరించటం ఆయన సాహిత్య ప్రతిభకు గొప్ప తార్కాణం. 16-7-2022 తేదీన గీతం యూనివర్సిటి వారు తన సాహిత్య సేవలకు "గౌరవ డాక్టరేట్' ను అందించారు. ఉన్నతమైన సాహిత్యమే కాదు, మచ్చలేని ఆయన విలక్షమైన వ్యక్తిత్వం చాలా తరాలదాకా ఆదర్శంగా నిలుస్తుంది. ఆయన సాహిత్య వ్యాసంగం నిండునూరేళ్లు కొనసాగాలని ఆశిద్దాం.

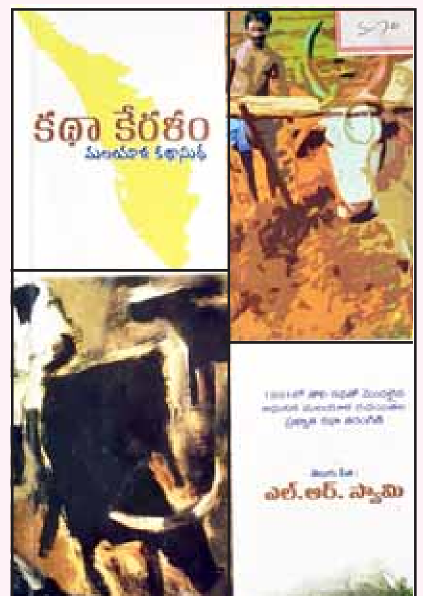

-డాక్టర్ కె.జి. వేణు,
98480 70084

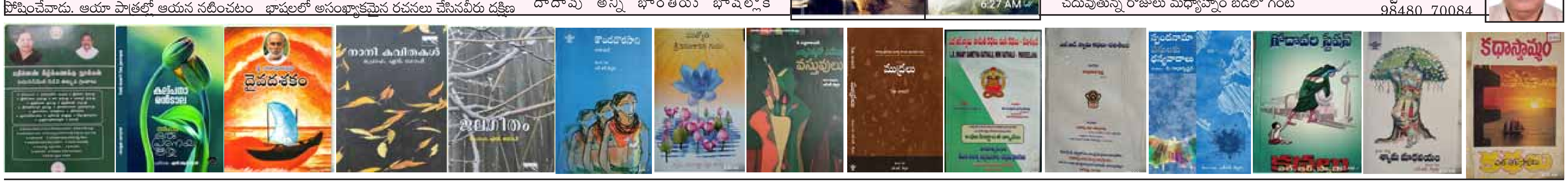

ముందస్తు దీర్ఘకాలిక జాగ్రత్తలతో వరదల నష్టాల నివారణ

నది ప్రవాహ మార్గాలు హద్దులు(గట్లు) దాటి జల ప్రవాహం నిలువరించ లేకపోవడంవల్ల పరివాహక ప్రాంతాలు మునిగిపోయే స్థితిని వరద అంటారు. భారత దేశంలో అనేక ప్రాంతాల్లో విభిన్న భౌగోళిక పరిస్థితులు శీతోష్ణస్థితులు వర్షపాతం ఉండడం వల్ల ఏదో ఒక ప్రాంతంలో అనూహ్యమైన వరదలు సంభవిస్తున్నాయి. అధిక వర్షపాతం జూన్ నుండి సెప్టెంబర్ నెలల మధ్యవుంటుంది. ఈ కాలంలో వరదలు సంభవించే ప్రమాదాలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. తుఫాన్లు వాయుగుండం. అధిక వర్షపాతం . ఉష్ణోగ్రతలో మార్పులు, మంచు కరగడం సునామీల వల్ల వరదలు వస్తాయి. మన దేశంలో సుమారు 3290 లక్షల హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో భూమి వరద ముంపుకు గురయ్యే ప్రమాదం వుంది అని అంచనాలు తెలుపుతున్నాయి. ప్రతి యేటా దాదాపు78 లక్షల హెక్టార్ల భూమి వరద ప్రభావానికి గురి అవుతుంది. ఏటా దాదాపు 1700 మంది వరదల వల్ల మరణిస్తున్నారు. యేటా రూ॥ 1805 కోట్ల రూపాయల ఆస్తి పంట నష్టం జరుగుతుందని. ఇండ్లు, రోడ్లు, జాతీయ రహదారులు వంతెనలు, కాలువలు దెబ్బతిన్నాయని పలు అధ్యయనాలు వెల్లడించాయి.

1977 లో అత్యధికంగా 11316 మంది .మృత్యువాత పడ్డారు. వరదల వల్ల ప్రతి ఏటా సగటున 1464 మంది మరణిస్తున్నారు. 86288 పశువులు చనిపోతున్నాయి. ఆర్థికంగా సామాజికంగా వెనుకబడిన వర్గాల ప్రజలు వరదల విధ్వంసానికి గురౌతున్నారు.

12 పంచవర్ష ప్రణాళిక వర్కింగ్ గ్రూప్ గణాంకాల ప్రకారం 1953-2010 మధ్య ప్రతి ఏటా సగటున 7.208 మిలియన్ల హెక్టార్ల భూమి 3.19 మిలియన్ల ప్రజలు వరదల ప్రభావానికి గురైనారనీ సర్వేలు వెల్లడిస్తున్నాయి.

దేశంలో అనేక రాష్ట్రాలలో కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలలో వరదలు సంభవించే అవకాశాలు వున్నాయి.

దేశములో కొన్ని ప్రాంతాలలో ఏడాది పొడువున వరదలు వస్తు వుంటాయి.

దేశ భూభాగంలో సుమారు 30 శాతం వరకు వరదలు చేత ప్రభావితం అవుతుంది. దేశం మొత్తం మీద 39 జిల్లాలు తీవ్ర వరద ముప్పు ఉన్న జిల్లాలుగా గుర్తించారు. 10 మిలియన్ హెక్టార్ల భూమి ప్రతి యేడాది పునరావృతమయ్యే వరదల ప్రభావానికి గురౌతుంది. దేశంలో వరద ముప్పు ఉన్న

50 మిలియన్ల హెక్టార్లలో ఉత్తరప్రదేశ్ 24.9 శాతం బీహార్15 శాతం మిగిలిన రాష్ట్రాలు 45 శాతం ముప్పు ప్రాంతాలను కలిగి వున్నాయి.

దేశం విస్తీర్ణంలో 8 శాతం భూభాగం వరదలకు గురవుతున్నటు అంచనాలు తెలుపుతున్నాయి.

వరదలకు కారణాలు

1 నీటి ప్రవాహానికి అడ్డంకులు ఏర్పడడం. నది ప్రవాహ దిశను మార్చుకోవడం వల్ల వరదలు వస్తాయి 2) తుఫానులు అధిక వర్షపాతం వాయు గుండాలు వరదలకు కారణం అవుతాయి 3) నదీ వేదిక పెరగడం నదులు చెరువులు కాలువలకు నదీ ప్రవాహ మార్గాలలో పూడికతో నిండిపోవడం నీరు ప్రవహించడానికి అడ్డంకి ఏర్పడడం వల్ల వరదలు వస్తాయి 4)అతిగా అడవులను నరికివేయడం పట్టణీకరణ పారిశ్రామికీకరణ వల్ల వరదల ఉధృతి పెరుగుతుంది. 5)కొండచరియలు విరిగిపోవడం వల్లనదు లుతమ ప్రవాహ మార్గాన్నిమార్చుకోవడం వల్లవరదలు వస్తాయి. .6)ఆనకట్టలు చెరువులు గట్ల నిర్మాణంలో సరైన ఇంజనీరింగ్ ప్రమాణాలు పాటించకపోవడం 7)నాసిరకం నిర్మాణాలు చేయడం వల్ల చెరువులు

కుంటలు తరచుగా గండి పడి వరదలు వస్తాయి. 8) భూతాల కారణంగా అధిక నీటి ప్రవాహం నిలిచి వరదలు సంభవిసాయి. 9) భూకంపాల వల్ల నదులు దిశ మారి వరదలు వస్తాయి.

10) పట్టణ భవన నిర్మాణాల వల్ల మహా నగరాలలో నాళాలు డ్రైనేజ్ వ్యవస్థ నిర్వహణ లోపం 11)ప్లాస్టిక్ కవర్లను డ్రైనేజీలు వేయడం చెత్త వ్యర్థ పదార్థాలతో డ్రైనేజ్ నిండిపోవడంతో నీటి ప్రవాహాన్ని అడ్డుకుంటాయి. ఫలితంగా లోతట్టు ప్రాంతాల ప్రజలు వరదలకు గురి అవుతున్నారు. హైదరాబాద్, ముంబాయి, మద్రాస్ మొదలగు మహానగరాల్లో పట్టణ ప్రణాళిక నిర్వహణలో నెలకొన్న లోపాలు పర్యవేక్షణ మున్సిపాలిటీ సిబ్బంది నిర్లక్ష్యం వల్ల లోతట్టు ప్రాంత వాసులు తరుచుగా వరదలతో సహజీవనం చేసే స్థితి నెలకొనడం శోచనీయం. వర్షం పడినప్పుడు నీరు భూమి లోకి ఇంకే విధంగా సరైన

ప్రణాళికలు లేకపోవడం నీరు ఇంకే మార్గాలను పూర్తిగా ఆడ్డుకోవడం వల్ల తరచుగా వర్షాకాలంలో వరదలు తాకిడిని వేసవి కాలములో నీటి కొరతను ఎదుర్కొంటున్నారు.

తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు

నదీతీర ప్రాంతాలలో తరచుగా వరదలకు గురయ్యే అవకాశం ఉన్న ప్రజలను వరదలు రావడానికి ముందుగానే తరలించాలి. వారికి పునరావస సౌకర్యాలు కల్పించాలి.

దీనివల్ల వరదల సమయంలో జరిగే నష్టాన్ని అరికట్టవచ్చు.

దగ్గర్లోని పునరావస కేంద్రాన్ని గుర్తించి అక్కడికి ప్రజల తరలించాలి. ఎత్తయిన మార్గాలను ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.

వైద్య ఆరోగ్య సౌకర్యాలను ముందస్తుగానే సమకూర్చుకోవాలి. ప్రత్యేకంగా డయేరియా 'తేలు పాము కాటుకు సరైన ఔషధాలను సిద్ధంగా ఉంచుకోవాలి.

మీడియా, టెలివిజన్, ప్రసార ప్రచార మాధ్యమాల ద్వారా వరదల వల్ల వచ్చే ముప్పులు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తల గురించి ప్రచారం చేయాలి .టార్చిలైట్ బ్యాటరీలు గొడుగు లాంటివి సమకూర్చుకోవాలి.

తాగడానికి మంచినీరు, ఆహార పదార్థాలు, నిత్యవసర వస్తువులు బట్టలు సామాగ్రిని నిలువ చేసుకోవాలి .వాటర్ ప్రూఫ్ దుస్తులను ఇతర విలువైన వస్తువులను సిద్ధం చేసుకోవాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఎత్తైన ప్రదేశాలను గుర్తించి పశువులను అక్కడికి తీసుకువెళ్లే ఏర్పాటు చేసుకోవాలి.

వరద తాకిడికి గురైన ప్రాంతాలలో ప్రత్యేక చర్యలు తీసుకోవాలి

సురక్షితమైన నీటిని తాగాలి లేనిచో కలరా, డైరియరియా లాంటి వ్యాధులు ప్రభలే ప్రమాదం ఉంది.

ఆహార పదార్థాలు వరద నీటిలో తడువకుండ జాగ్రత్త పడాలి.

నీటిని బ్లీచింగ్ పౌడర్ చే శుభ్రపరచాలి. వరద నీటిలోకి వెళ్ళకూడదు. తెగిపడిన విద్యుత్తు తీగలను తాకరాదు.

నిత్యావసర వస్తువులు ఆహార పదార్థాలు దుస్తులు మందులు దగ్గర వుంచుకోవాలి.

నివాస ప్రాంతం త్వరలో ముంపుకు గురవుతుంది అని తెలియగానే ఆప్రాంతాన్ని వదిలి వెళ్ళడానికి సిద్ధంగా ఉండాలి.

వారిది తాకిడికి గురయ్యే ప్రాంత ప్రజలకు ప్రతేక బీమా సౌకర్యం కల్పించాలి. ఆర్థిక నష్టనివారణ చర్యలు తీసుకోవాలి.

వస్తువులను ఎత్తైన ప్రదేశంలో నిల్వ చేసుకోవాలి.

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పశువులు వ్యవసాయ సామాగ్రి ఇతర సామాగ్రి సురక్షిత ప్రాంతాలకు తరలించేందుకు ఏర్పాట్లు చెయ్యాలి

వరదలవల్ల నష్టాలు ఆస్తి నష్టం ప్రాణ నష్టం

వరదల వల్ల తీవ్ర ఆస్తి నష్టం ప్రాణ నష్టం జరుగుతుంది.ఇల్లు పంట పొలాలు దెబ్బతింటున్నాయి.పంట పొలాల్లో ఇసుక మేటలు వేయడం వల్ల అది వ్యవసాయానికి పనికిరాకుండా పోతుంది. ఆహార కొరత ఏర్పడుతుంది.

వరదల వల్ల ప్రజలు నిరాశ్రయులు అవుతారు. పశువులు మృత్యువాత పడతాయి.

నీరు కాలుష్యం అంటురోగాలు

తాగునీరు కలుషితమవుతుంది. తాగడానికి మంచినీరు లభించదు.కలుషిత నీరు తాగడం వల్ల కలరా డైయేరియా లాంటిఅంటువ్యాధులు ప్రబలుతాయి.

ఆర్థిక వ్యవస్థ స్తంభిస్తుం.

ప్రజలు ఒక ప్రదేశం నుండి మరో ప్రదేశానికి వెళ్ళడం వల్ల ఆర్థిక వ్యవస్థ స్తంభిస్తుంది.

భూసారం తగ్గుతుంది.

నేల మేట తో క్రమక్ష్యాయానికి గురై సారవంతం తగ్గుతుంది.

అధిక వరదల వల్ల రోడ్లు, వంతెనలు రైల్వేస్ ట్రాక్లు దెబ్బతిని ప్రజా రవాణా వ్యవస్థ దెబ్బతింటుంది.ప్రజలు అనేక ఇబ్బందులకు గురవుతారు.

విద్యుత్ టెలిఫోన్ వ్యవస్థ దెబ్బతింటుంది. పురాతన భవనాలు దెబ్బతింటాయి కూలిపోతాయి. ఆస్తి నష్టం ప్రాణనష్టం జరుగుతుంది.ఆహారం' పశుగ్రాసం కొరత ఏర్పడుతుంది.

వరదలు జీవవైవిధ్యం

అటవీ ప్రాంతంలో వరదల వల్ల జీవవైవిధ్యం దెబ్బతింటుంది. మహానగరాల్లో పల్లపు ప్రాంతాలు జలమయ మౌతాయి.రావాణా వ్యవస్థ అస్తవ్యస్త మౌతుంది. కొండ చరియలు విరిగి పడతాయి. ప్రజలు అనేక సమస్యలు ఎదురుకొంటున్నారు.

ఆకస్మిక వరదల ఉధృతివల్ల కొంత మంది మరణిస్తున్నారు.

తీర ప్రాంతంలో చేపలుపట్టేవారు మృత్యువాత పడతారు.

నివారణా చర్యలు

నదుల ఎగువ ప్రాంతంలో అడవులు పెంచాలి .వర్షపు నీరు భూమిలోకి ఇంకిపోయి వరదలు రాకుండా చర్యలు తీసుకోవాలి .

పోడు వ్యవసాయాన్ని తగ్గించాలి. నీటి ప్రవాహానికి అడ్డంకులు తొలగించాలి. వరద నీటిని వరద కాలువలద్వారా ఇతర ప్రాంతాలకు తరలించాలి .వరద ముంపుకు గురైన ప్రాంతాలలో ప్రాజెక్టులు నిర్మించాలి.

రిజర్వాయర్స్ నెలకొల్పాలి. పట్టణాలలో డ్రైనేజీ వ్యవస్థను మెరుగు పరచాలి. వరదలకు సంభందించిన సమాచారం వరదల ముప్పును ముందుగానె రేడియో మీడియా ద్వారా ప్రజలకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం తెలియచేయాలి. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం తక్షణమే స్పందించి సహాయక చర్యలు యుద్ధ ప్రాతిపదిక పైన చేపట్టాలి లోతట్టు ప్రాంత ప్రజలను ఎత్తైన ప్రాంతాలకు తరలించాలి. వారికి పునరావాస కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేయాలి.

శాశ్వత ప్రాతిపదికన వరద నివారణ నిర్వహణ పాలన వ్యవస్థలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగం క్రియాశీలకంగా పని చెయ్యాలి.

నగరాలలో మెరుగైన డ్రైనేజ్ వ్యవస్థ ఏర్పాటు చెయ్యాలి.

చెక్ డాములు, చెరువులు, కుంటలు బావులు, నీటి గుంతలు ఏర్పాటు చెయ్యాలి. కాంటూర్ కందకాలు ఏర్పాటు చేసి నీటిని నియంత్రించాలి.

వరద నివారణ నియంత్రణ నిర్వహణ లో పౌర సమాజానికి భాగస్వామ్యం కలిగించాలి.

వరద నష్టం తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం చేబడుతున్న చర్యలు

రక్షణ చర్యలు

స్వాతంత్ర్య తర్వాత మన దేశ కేంద్ర ప్రభుత్వం వరదల నివారణ కొరకు 10 వ ప్రణాళిక కాలములో వరదలు వచ్చే అవకాశమున్న 45.6 మిలియను హెక్టార్ల విస్తీర్ణంలో రక్షణ చర్యలు చేపట్టారు. 11 వ ప్రణాళికలో 2.18 మిలియన్ల హెక్టార్ల లో అదనంగా రక్షణ చర్యలు చేపట్టారు. 1954 లో నేషనల్ ఫ్లడ్ కంట్రోల్ ప్రోగ్రామ్ ప్రారంభించిన తర్వాత వరద నివారణ చర్యలు వేగవంతమైనాయి. సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ వరదల గురించి ముందస్తు సమాచారాన్ని అందిస్తుంది.

కేంద్ర ప్రభుత్వం వరదల సమయంలో తగిన చర్యలు చేపట్టడానికి నేషనల్ డిజాస్టర్ రెస్పాన్స్ ఫోర్సెస్(ఎౌఆఖీఈ)కు చెందిన బెటాలియన్లకు తగిన శిక్షణ ఆధునాతన పరికరాలను సమకూర్చుతుంది.

ముందస్తు హెచ్చరికలు

వరదలు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం తరపున హెచ్చరికలు ప్రకటనలు జారీచేయడం ఆహారం ఔషధాలు సమకూర్చడం ప్రభుత్వం చేపడుతుంది .ఫలితంగా

వరదలకు సంబంధించిన సమాచారాన్ని ముందుగానే తెలియజేయడం జరుగుతుంది. వరదలు సంభవించినప్పుడు నీటిని మళ్ళించడానికి ప్రత్యేక కాలువలు నిర్మిస్తున్నారు.వరదలు ఉధృతి ప్రాంతాల్లో హెచ్చరికలను కూడా జారీ చేయడం జరుగుతుంది.

వరదలు వచ్చినపుడు అత్యవసర పరిస్థితుల్లో ఇసుక సంచులను సులభంగా విస్తరించగల రబ్బరు ట్యూబులను ఉపయోగించాలి.

సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ ఎఓఆ భారతదేశంలో 62 నదీ పరివాహ ప్రాంతాల్లో 945ప్రదేశాల నుండి వాతావరణం సమాచారాన్ని గ్రహిస్తూ తగు జాగ్రత్తలు అవగాహన చైతన్య ము కలిగించే కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు.

ప్రజలను చైతన్య పరచడం

సామాన్య ప్రజలకు వరదలకు సంబంధించిన జాగ్రత్తలు గురించి చైతన్యవంతం చేసే వివిధ కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు . గ్రామస్థాయి నుంచి అన్ని వర్గాల శిక్షణ ఇవ్వాలి వివిధ సంస్థలు పౌరసమాజం స్వచ్ఛంద సంస్థలు మహిళా సంఘాలు యువజన సంఘాలు విద్యార్థుల ను వరదల నివారణ నిర్వహణ పద్ధతుల మీద అవగాహన చైతన్య సదస్సులు ప్రభుత్వం నిర్వహించాలి .

ప్రకృతి విపత్తులు పర్యావరణ పరిరక్షణ పాఠ్యాంశంగా ప్రవేశ పెట్టాలి

వరదల నివారణ నిర్వహణ ప్రకృతి పర్యావరణ పరిరక్షణ పాఠ్యాంశంగా చేర్చాలి విశ్వవిద్యాలయంలో వరదల గురించి పరిశోధన చేయాలి. వరదల నివారణ నిర్వహణలో ప్రజల భాగస్వా మ్యాన్ని పెంచడానికి స్థానిక ప్రభుత్వాలు, మున్సిపాలిటీలు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సమిష్టిగా కృషి చేయాలి.

ప్రకృతి రక్షణ భూమి పునరుద్ధరణ

సహజవనరుల సంరక్షణ సద్వినియోగంతో సుస్థిరాభివృద్ధి కొరకు ప్రతేక ప్రణాళికలు రూపొందించాలి . ప్రభుత్వం జలవనరుల సమగ్ర అభివృద్ధితో మానవ వనరుల వికాసానికి శీఘ్రతర ఆర్థికాభవృద్ధికి అభివృధి వ్యూహాలను అమలు వెయ్యాలి.

-నేదునూరి కనకయ్య
రాష్ట్ర అధ్యక్షులు తెలంగాణ
ఎకనామిక్ ఫోరం
సామాజిక ఆర్థిక అధ్యయన వేదిక
9440245771

ఆలోచించుకో యువత

ఉచితాలంటే
అనాలోచితంగా ఎగబడుతున్నావే
బకాసురుడై
భుజించాలని ఎగచూస్తున్నావే
ఉచితంగా మనకు అందే
గాలి నీరు ప్రకృతులను
అనాలోచితంగా ఉపయోగిస్తూ
ఉపద్రవాలను కొని తెస్తున్నావే..

ఎక్కడుంటుంది ఉచితం
ఎందుకు ఉంటుంది ఉచితం
ఎలా వస్తుంది ఉచితం
ఆలోచించావా ఒక్క క్షణం ...
నాటి కాలం రూకకొచ్చే బత్యం
నేడైనది అద్దాల్లో
నిండైన రూపం
సామాన్యులకు అందని వైనం.

ఉచితంగా వచ్చే సంపదలతో
సర్దుకుపోతూ నీకేం కావాలో మరిచావు
నిన్ను నువ్వే ఏ మార్చావు
ఉచితాల వలలో జలచరమై
నిన్ను నువ్వే కోల్పోతున్నావ్

శక్తివంతమైన మన శరీరాలకు
నిరుద్యోగ లేపనం పూసి
మస్తు మజా చేస్తున్నావు
గజరూపుడై శ్రమించలేక
పాలకుల చేతిలో
గంగిరెద్దులా మారుతున్నావ్
ఆలోచించుకో ఇకనైనా..
ఉచితాలకు నాందిని అన్వేషించు
భగీరథుడవై
భవిష్యత్తు కోసం శ్రమించు
భవిష్యత్తును నేర్పుగా తీర్చుకో
భవితను అందంగా దిద్దుకో...
ఓటు హక్కుతో ఇవ్వాలిదీటైన
సమాధానం
వదలాలి ఉచిత పథకాలకు
అర్ఘ్యతర్పణం
చూపాలి వెలుగు మార్గం
నిన్ను నమ్మిన నేస్తాలకు...

-లతా శ్రీ
9666779103

మినీ కవితలు

మహారాజునే
అటు తర్వాత
మా "రాజు "
అతనే.

తాకట్టు లో
నా బంగారం
వాడి వ్రేలికి
ఉంగరం

దవా
ఖానా
నేటి దాణ
కడుపు
మందుల
గోదాం

అనవసరంగా
కుక్కుకోకు
కక్కుకోక
తప్పదు

చిన్నప్పుడు
అన్నదమ్ములు
పెద్దయ్యాక
పాలోళ్ళు
పగోల్లు

- పత్తి శివ ప్రసాద్
9440001224

నానీలు

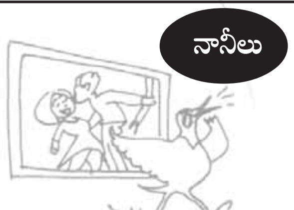

కోయిలా
ముందే కూస్తున్నావేంటి?
టీనేజి సినిమా
చూసొస్తున్నావా?

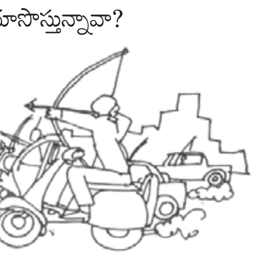

హైదరాబాద్‌లో
ట్రాఫిక్ జోన్
అభిమన్యుడే కదా
ప్రతి సిటిజన్..

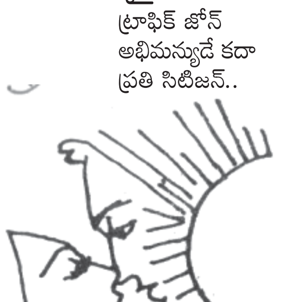

మోహం
కరిగిపోయే మంచు
కిరణాలు తాకితే
మాయ నిష్క్రమించు.

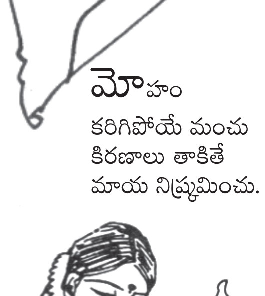

అగ్నిరాగం
గాయపరుస్తున్నా
చందనం చిలకరించేది
ఇల్లాలే!

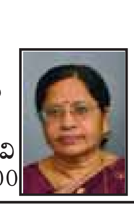

-డా. సి. భవానీదేవి
9866847000

అనంత సాహిత్య సాంస్కృతిక వేదిక వికారాబాద్ వారం వారం నిర్వహిస్తున్న వాట్సప్ కవిసమ్మేళనంలో భాగంగా ఈ వారం వచ్చిన కవితల్లో మేలైనవి కొన్ని..
-దోరవేటి, అనంత వ్యవస్థాపకులు

పెద్దరమాస

కందము
మొద్దుల వలె పనిచేసియు
పెద్దలు గొనిబోవకేది పేరిమి జూపన్
పద్దుగ నైవేద్యములా
పెద్దల కందించ నదియె పెద్దరమాసా!

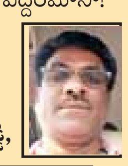

-మల్కనెల్లి లాల్ రెడ్డి,

మన భాగ్యదీప్తులు

తరలిపోయినారు తరములన్నియు వెల్ల
తైలమగుచు నిలిచి దారి చూపి
విత్తులెల్లనాటి విలువైన వృక్షమై
యెదుగుదలకు తాము యెరువులగుచు

మెట్టు మెట్టు యందు మేనులు కరిగించి
పోతపోసినారు పూజ్యమతులు
పూతలెల్లపూసి పూపండ్లుగా వెల్గ
కృషిని చేసి నట్టి ఋషులు వారు

వారులేనినాడు వీరును లేరుగా
వారికష్టమందు వీరిభావి
మెరుగులీనెచూడు మేలిమి బంతులై
యింధనమునుజేసె పొంద ప్రగతి.

జీవితాలు దద్ది జీవించె చిత్రాల
మరపు రాని రీతి మననజేయ
పెద్ద మనసు తోడ బుద్ధులు నేర్పించి
చేరదీసినట్టి ధీరమతులు.

పెద్దలామావాస్య ప్రేమగా చేసేరు
తీపి జ్ఞాపకాల ప్రాపుయందు
తీర్చలేని ఋణము నర్చన పూవులై
పూజచేతురంత పుణ్యమతులు

-ఆకుల మల్లికార్జున్,
7416067335

మణిపూసలు

మన పూర్వుల త్యాగాలను
వైభవమగు చరిత్రలను
తలుచుకొనెడి పండుగే
పెత్రమావాస్య యిలను!

పితృకర్మ లమావాస్య
మహాలయ అమావాస్య
చనిపోయిన వారి నెల్ల
స్మరించెడి అమావాస్య!

అమరులిడిన అనుభవాలు
చూపించును కొత్త సాలు
పెత్రమావాస్య నుండి
పాటించిన కలుగు మేలు!

పితృదోషపు నివారణకు
శ్రాద్ధ కర్మ లాచరణకు
పెద్దల పండుగ రోజు
ముఖ్యమనిరి నివాళులకు!

అర్చనలో మునుగాలి
అనుభూతిని చెందాలి
పితృ దేవతల ద్వారా
అనుగ్రహం పొందాలి!

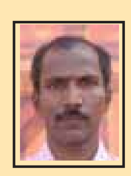

-వడిచర్ల సత్యం
7989511543

పెద్దలమాట చద్దిమూట

కం:
తాతల తండ్రుల యాత్మలు
ప్రీతిగ శాంతింపగోరి పెత్రమాసన్!
భూతల మందున హైందవ
జాతిన దానము నొసగెరు జనపద మందున్!
కం:
పెద్దల పేరున బియ్యము
పద్ధతిగా బ్రాహ్మణులకు భక్తిగ నిడుచున్!
సుద్దులు జెప్పుచు వారివి
బుద్దులు నెమరేసు కొనుచు పొందెరు తృప్తిన్!
కం:
మానవ జాతికి వృద్ధులు
మానితముగ దారి జూపు మాన్యులు ధరలో!
నానా విధముల యనుభవ
తేనియ ధారలుగ వారి తీయని పలుకుల్!
కం:
వినుడీ వృద్ధుల మాటలు
వినకను చెడిపోదురండి విశ్వము నందున్!
మనసున తలచుచు వారిని
మును ముందుకు సాగ మీకు మోదము గల్గున్!
కం:
అనుభవ శాలుర మాటలు
మనసులలో నిల్పు కొన్న మార్గము దొరుకున్!
యనుమానమ్ములు తీరును
ధన కనకము విద్య కీర్తి ధన్యత గల్గున్!

-మహ్మద్ షరీఫ్
9866560527

తాతయ్య కు ప్రేమతో...

నేనప్పుడు ఇంకా పుట్టలేదు
ఇంకోరోజు అయితే
నేను నిన్ను చూస్తా అనేలోపు
అందనంత దూరానికి
వెళ్లిపోయావు తాతయ్య.

నీవున్నప్పుడు నేను లేను
నేను వస్తాను అన్నప్పుడు
నన్ను చూడకుండానే
వెళ్లపోయావు...

అయినా ఏమి ఫర్వాలేదు
నీరూపం ఏంటో తెలిసింది
అమ్మ మాటల్లో
నీ మనసేంటో తెలిసింది
లోకం పోకడలో
నువ్వేంటో తెలిసింది
నాన్న నయనాలలో
నీప్రేమేంటో తెలిసింది
నువ్వు ముద్దాడిన
మా అన్నయ్య నుదుటిలో
నీ కోపం ఏంటో తెలిసింది
నానమ్మ కన్నీటిలో
నీ మంచితనమేంటో తెలిసింది
అత్తమ్మ మాటలలో
నువ్వు రాసిన డైరీ చదివితే తెలిసింది
నీ మేధాశక్తి ఏంటో
నువ్వు పిల్లలకోసం పాఠ్యప్రణాళిక లో
గీసిన బొమ్మలను చూస్తే తెలిసింది
నీలో చిత్రకారుడున్నాడని

ఆ పుస్తకం చదివితే తెలిసింది
నీ మరణం
నా జననం ఏకకాలమని
అందుకే నేమో
ఇప్పుడందరూ నా రచనలు చదివి
నువ్వు నాలో ఉన్నావంటున్నారు
ప్రతి పెత్రామాసకి
స్వర్గసీమలో విహారంలో ఉన్న నీకు
నీకిష్టమైన నాటుకోడి
మినపప్పు గారెలు
పోపు లేని పచ్చిపులుసు
కోటరు మందు
అన్ని నీ ముందు పెట్టి
మొక్కమంటది
మా అమ్మ
నాలో నువ్వు కనిపిస్తున్నప్పుడు
నువ్వు మాతోనే ఉన్నట్టు తాతయ్య
భౌతికంగా నువ్వు మాతో లేకపోయినా
మా మనసులలో నీ జీవం పదిలమే

-జోరు.పవిత్ర క్రిష్ణ
కౌన్సిలింగ్ సైకాలజిస్ట్

శ్రద్ధాంజలి !

పెద్దలె దైవతుల్యులని
పెత్రమాసకు పూర్వ పక్షమున్
శ్రద్ధయు భక్తితోడుగను
శ్రాద్ధసుకర్మలొనర్చి వారినిన్
బుద్దిని సంస్మరించుకొని
భోజ్యనివేదన మందజేసి యా
పెద్దల యాత్మశాంతిగల ప్రీతిగ
మ్రొక్కుదురీదినమ్ములన్

-భవాని జగదీశ్వర్ రెడ్డి
తుక్కు గూడ

యద్భావం తద్భవతి.

పోయినోళ్ళు అందరూ మంచోళ్లు
ఉన్నోళ్లు పోయినోళ్ల తీపి గురుతులు...
ఆత్రేయ అన్నట్టు...

సర్వ హితం కోరే యాజ్ఞిక
సమిధలు హవిస్సుకి.

పెత్రమాసలో సమర్పించే
సాహిత్యం దానానికి..

హవన క్రతువు పొగ నింగికి.
పెద్దవారి మననం పితృలోకాలకి

యాగ రసాయనిక చర్యచే
ఉప్పొంగేది మేఘ మధనం.

అనువంశిక జన్యు అనుసంధాన
క్రియ పితృదేవతల సంతసం.

అన్ని నదులు చివరకు
మహాసాగర సంగమమే.
అన్నీ జీవులూ ఉత్కృష్ట
మహాలయంలో విలీనమే....

ఈ అనంత జీవన యానంలో
రవంత మానవ జీవన గమనం
ఓ కమ్మని కవనం..
ఎంత తృప్తి ఎంత ఉత్కంఠ..
తర్వాత మజిలీ ఇంతకంటే
మనోజ్ఞమైనదే కాబోలు...
రేపు...
ఇక్కడ దానమిచ్చే
సాహిత్యపు నవ ధాన్యాలు..

నాకు పై లోకంలో అందే
నవరసాల సాహిత్య నివేదనలు.
పెత్రమాస పెద్ద పండగే.
తరానికి తరానికి
అనుసంధానించే ఓ వారధి.
(తెలంగాణ పరిభాషలో..
×సాహిత్యం = స్వయంపాకానికి,
ధాన్యాలతో ఇచ్చేసామాగ్రి. కూడా)

-జోషీ శ్రీనివాస రావు,
9396988055.

ఆత్మలను కదిలించేదే అసలైన భాష అన్న మహాకవి నారాయణ రెడ్డి కవితకు వాస్తవం ఇచ్చే విధంగా రామానంద తీర్థ స్వామిజీ నామ సంకీర్తన అలపించారని బాల భవన్ విశ్రాంత సంచాలకుడు ప్రముఖ కవి డాక్టర్ ఎం.కే.రాము ప్రశంసించారు. శ్రీ త్యాగరాయ గాన సభలోని కళా దీక్షితులు కళా వేదిక పై రామానంద తీర్థ స్వామిజీ నామ సంకీర్తన పేరిట రెండు గంటలు పైగా తమ గానామృతంతో శ్రోతలను భక్తి వాహిని లో ముంచెత్తారు. కన్నన్,సాయి రామ్,జయ రాం, సహాగానం చేయగా వెంకట్రామన్ హార్మోనియం,హరి మృదంగంపై సహకరించారు. శ్రీ భారతి ముజీక్ అకాడమి 23 వ వార్షికత్సవం సందర్భంగా జరిగిన ఈ కార్యక్రమానికి ముఖ్య అతిథిగా డాక్టర్ రాము పాల్గొని రామానంద తీర్థను నామ సంకీర్తన అద్వైత ప్రచార భారతి బిరుదుతో సంస్థ పక్షాన సత్కరించారు. అధ్యక్షత వహించిన తిరుమల గ్రూప్స్ అధినేత నంగునూరి చంద్ర శేఖర్ మాట్లాడుతూ రామానంద గానం నాటి శంకరాభరణం సినిమాలోని శంకర శాస్త్రి సంగీత ప్రతిభ గుర్తు చేసిందన్నారు. సీ. బీ. ఐ న్యాయస్థానం విశ్రాంత న్యాయమూర్తి జస్టిస్ నాగ మారుతీ శర్మ మాట్లాడుతూ భజన సంప్రదాయం సామూహిక చైతన్యాన్ని కలిగిస్తుందని వివరించారు. నిర్వాహకుడు చింతలపాటి సురేష్ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు

ముందడుగు..!

పారిన గత కాల నదికి..
రాబోయే కాల ప్రవాహ నదికి..
వర్తమానమే విలువైన వారధి !

సగం తవ్వితే బావిలో..
చెలిమెలు పడతాయా..
పాక్షిక శ్రమ స్వేదానికి..
పాక్షిక ఫలితాలు ఉంటాయా !

చిట్టి పొట్టి సమస్యల్ని..
భూతద్దంలో చూడొద్దు..

నీడను చూసి భీతిల్లొద్దు
అవరోధాల్ని దాటించేది..
అనంత ఆత్మస్థైర్యమే కదా !

సాధనకు మించిన ధనం లేదు
పట్టుదలకు మించిన ప్రతిభ లేదు
విశ్రమిస్తే విజయ తీరం రాదు
అడ్డదారులే అపజయ కారణాలు
సాహస సాధనాలే కదా గెలుపుకు..
ఊపిరులూదే ఉచ్ఛ్వాసనిశ్వాసాలు !

అలసత్వానికి ఆచరణకు..
అందనంత దూరాలు..
కసికి, కృషికి అమిత ప్రేమలు
అడుగులకు లక్ష్యా సాధనకు..
అన్యోన్య మధురానుబంధాలు
అడుగడుగు వేసే వాడికి..
ఆచరణే కదా
నీడనిచ్చే గొడుగు !

-మధుపాళీ
9949700037

జంజాటం

నిప్పురవ్వలపై
జాతరొచ్చినప్పుడు
పుణ్యం కోసం నడుస్తారు.
ఆకలి మంటల నడుమ
అనునిత్యం నడుస్తాం.
పేజీ పేజీకి
పేగులు సురసురమంటాయి.

ఎన్ని? ఎన్నెంన్నింటిని
తాకట్టు పెట్టామో?
మూడు గంటల పరీక్ష కోసం
ఆపై జీవితం కోసం.
ఎంత? ఎంతెంత
చులకనగా చూడబడ్డామో?
స్నేహితుల నడుమ
పర్సు చూసుకున్న ప్రతీసారి.
ఎన్నెన్ని పండగలకి పట్టుపురుగుల్లా
దాక్కొని తిరిగామో?
ఓటమి అంచున

సూదుల్లా గుచ్చే మాటలు
ఎన్నెన్ని మెడలకు
ఉరితాళ్ళై బిగుసుకుపోయాయో?
గొంగళి పురుగుల్లాంటి మనుషులు
మనస్సంతా దద్దుర్లు రేపితే
ఒంటరిగానే కన్నీళ్ళతో మలాం
రాసుకున్న సందర్భాలు లెక్కలేవు.
గెలుపు, ఓటముల నడుమ
ఎడారి దారుల్లో బొబ్బలు కట్టిన
పాదాల ఆత్మకథ
ఒక్కసారి చదువండి.

వీర తిలకం యుద్ధానికి
ముందే దిద్దండి.!
కొలువుల జాతర్లో
కొట్టుకుపోయి వస్తే..
వీరుడి శవాన్ని
సగర్వంగా ఊరేగించండి.!

-పట్లూరి నర్సింహారెడ్డి
9848066576

అంకితభావం, కార్యదక్షత నిజాయితీతోనే సమాజంలో గుర్తింపు

- డాక్టర్ వకుళాభరణం కృష్ణమోహన్‌రావు

సభలో ప్రసంగిస్తున్న డా॥ ఆర్.బి. అంకం

స్పందన తెలియజేస్తున్న మహా మహోపాధ్యాయ పురస్కార గ్రహీత డా॥ కరుణాకర రెడ్డి.

కాళోజి నారాయణరావు విశ్వ విద్యాలయ విసి డాక్టర్ కరుణాకర్‌రెడ్డికి మహా మహోపాధ్యాయ, నిమ్స్ డా॥ బీరప్పకు జీవన సాఫల్య పురస్కారాలను అందజేయడం ఆ పురస్కారానికే గౌరవం లభించినట్లు అయిందని రాష్ట్ర బీసీ కమిషన్ చైర్మన్ డాక్టర్ వకుళాభరణం కృష్ణమోహన్ రావు అన్నారు. వృత్తిలో అంకితభావం, కార్యనిర్వాహణాదక్షత, పారదర్శక జీవితం మేళవింపుగా సమాజంలో గుర్తింపు లభిస్తుందని ఆ కోవలో డాక్టర్ కరుణాకర్‌రెడ్డి, డాక్టర్ బీరప్పలకు అవార్డులు లభించాయని డాక్టర్ వకుళాభరణం పేర్కొన్నారు. ప్రతి ఏటా నిర్వహిస్తున్నట్లుగానే గాంధీ జయంతి రోజున రాజారత్న, ట్యూటర్స్ ప్రైడ్ సంస్థలు నిష్ణాతులనకు అవార్డు లను ఈ ఏడాది కూడా ఐటీఏపీ- 2023 పురస్కారా లను అందజేసింది. గత పదేళ్లుగా క్రమం తప్పకుండా ఈ అవార్డులను కొనసాగిస్తున్నది. రాజారత్న సంస్థ అక్టోబర్ 2న బేగంపేట లోని తాజ్ వివంత హొటల్లో ఈ అవార్డుల కార్యక్రమం అంగరంగ వైభవంగా నిర్వహించారు. రాష్ట్ర బీసీ కమిషన్ చైర్మన్ డాక్టర్ వకుళాభరణం కృష్ణమోహన్ రావు ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని అవార్డులను అందజేశారు. కార్యక్రమ నిర్వాహకులుగా డాక్టర్ ఆర్.బి. అంకం సమన్వ యకర్తలు డాక్టర్ వెంకట బార్లా వ్యవహరించారు.

ఈ సందర్భంగా డాక్టర్ వకుళాభరణం మాట్లాడుతూ.. రాజారత్న విద్యాసంస్థల పురస్కారాలకు సమాజంలో మంచి గుర్తింపు ఉందన్నారు. సరైన వ్యక్తులకు అవార్డు ఇవ్వటం పట్ల సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేశారు. మహా మహోపాధ్యాయ అవార్డు గ్రహీత కాళోజీ వీసీ డాక్టర్ కరుణాకర్ రెడ్డి మాట్లాడుతూ.. ఈ అవార్డును స్వీకరించడం పట్ల తన ఆనందంను వ్యక్తం చేశారు. ఏ రంగంలో కృషి చేస్తున్నప్పటికీ, నిబద్ధతతో పనిచేసుకుంటూ పోతే గుర్తింపు లభిస్తుంది అన్నారు. సమాజంలో గురువుల పాత్ర అనిర్వచనీయమైనదని అన్నారు. గురువుగా పాఠాలు బోధించినప్పుడు తాను పొందిన అనుభూతి గొప్పది అన్నారు. జీవన సాఫల్య పురస్కార గ్రహీత నిమ్స్ డైరెక్టర్ డాక్టర్ బీరప్ప మాట్లాడుతూ.. మన దేశంలో ప్రతిభావంతులకు కొదవలేదు అన్నారు. సీఎం కేసీఆర్ పాలన లో జరుగుతున్న అభివృద్ధి మౌలిక సదుపాయాల కల్పన దేశంలో ఎక్కడా లేవన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో అవార్డులు పొందిన ప్రముఖుల లో నారాయణరెడ్డి, ఎల్, వేణుగోపాలరెడ్డి తదితరులు ఉన్నారు.

నయాపైస కూడా ఆశించకుండా ఎన్నో సామాజిక కార్యక్రమాలను చేస్తూ తాను కూడా నిత్య విద్యార్థినే అన్న భావనతో ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకుని పదిమందితో పంచుకుంటున్నానని రాజారత్న సంస్థ ముఖ్యులైన డా॥ ఆర్.బి. అంకం వివరించారు. తమ సంస్థ నిర్వహించే కార్యక్రమాలకు మేధావులెవందరో అడిగిన వెంటనే పాల్గొని గొప్ప సూచనలు, అభిప్రాయాలు తెలియజేస్తు న్నందుకు ధన్యవాదాలు తెలిపారు.

మొదట సంస్థ ఆశయాలను, కృషిని ముఖ్య సలహాదారులైన తెలంగాణ రాష్ట్ర బిసి కమీషన్ పూర్వ చైర్మన్ బి.యస్.రాములు వివరించారు. ఉత్తమోత్తములను ఎంపిక చేయడంలో జూరీ కమిటీని ఏర్పాటు చేశామని అందుకు సహకరించిన జూకీ కమిటీ సభ్యులైన డా॥ మాడభూషి శ్రీధర్, భగవాన్, బైస దేవదాసు, వాణిసురభి, డా॥ సత్యనారాయణ పి.వి., డా॥నందకుమార్ రెడ్డిలకు ధన్యవాదాలు తెలిపారు.

అతిథిగా పాల్గొన్న సినీనటుడు రాజకీయ నాయకుడు బాబుమోహన్ తన జీవితంలో జరిగిన పలు సంఘటనలు వివరించి అందర్నీ ఆలోచింపజేశారు. ఎంతో పట్టుదలతో ఈ స్థాయికి ఎదిగానని అందుకు నా గురువులేనని గురువులందరికీ కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

పుట్టిన ప్రతి బిడ్డకు జ్ఞానాన్ని, విజ్ఞానాన్ని అందించడం ప్రతి తల్లిదండ్రులకుంటుందని మరో అతిథి విల్సన్ అన్నారు. బడిలో అడుగుపెట్టిన విద్యర్థికి గురువు నేర్పే పాఠాలు భవిష్యత్తును ప్రసాదిస్తుందని, అలాంటి గురువులను సత్కరించుకోవడం ముఖ్యమైన విషయమని, ప్రతి సంవత్సరం గురువులను సత్కరి స్తున్న రాజారత్న, ట్యూటర్స్ ప్రైడ్ సంస్థలను అభినందించారు.

మరో అతిథి గాయత్రి విద్యాసంస్థల చైర్మన్ డా॥ వెంకట్రావ్ మాట్లాడుతూ అమ్మ జన్మనిస్తుందని, గురువు సభ్యత, సంస్కారాన్ని నేర్పుతాడని, గురువు వల్లే మనిషి గొప్పగా ఎదుగుతాడని, గురవులేకపోతే ఈ ప్రపంచమే లేదని అలాంటి గురువును మనం సత్కరించుకోవడం మన బాధ్యతని పలు విజ్ఞానాత్మకమైన కథలు వివరించారు.

ఆర్గనైజింగ్ కమిటి సభ్యుడు ఎస్. సురేష్ కుమార్ మాట్లాడుతూ.. గురువులను గుర్తించాలి, గురువులను గౌరవించాలి. చైతన్యవంతమైన సమాజం ఏర్పడాలని ప్రతి సంవత్సరం రాజారత్న, ట్యూటర్స్‌ప్రైడ్ సంస్థలు కృషి చేస్తున్నాయని అందుకు పూర్తి సమకారాన్ని అందిస్తున్న డా॥ అంకంగారికి, ఈ కార్యక్రమానికి విచ్చేసిన అతిథులకు, నిర్వాహకులందరికీ కృతజ్ఞతలు తెలిపారు.

మొదట జరిగిన సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు అందరినీ అలరించాయి.

విశిష్ట ఆత్మీయ అతిథులుగా మాజీ ఆర్.టి.ఐ. కమిషనర్, డాక్టర్ మాడభూషి శ్రీధర్, ఇతర ప్రముఖులు, డాక్టర్ వెంకట సత్యనారాయణ, వెంకట్‌రావు, విల్సన్, నందకుమార్ రెడ్డి, బైస దేవదాసు, అక్షయపాత్ర శ్రీనివాస్, రవీంద్ర, క్రిష్, రాధాకృష్ణ, తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మేనేజింగ్ కమిటీలో కె.యం.జి. ఈశ్వరి, ఎ. కృష్ణతేజ, యం.వి. పవన్‌కుమార్, కె. రామారావు, బకుళ వ్యాస్, ఈశ్వర్, ఎస్. సురేశ్‌కుమార్, అర్చన, డా॥సి.ఆర్.యం. రావు, ఎ.ఎన్.వి.రవీందర్, బేబ్రోలు శశిబాల, యస్. హేమా సాయికాంత్, బి.వి.యస్.యన్. ప్రసాద్, యం. శ్రీకాంత్, టి సత్యనారాయణ మూర్తి, చక్రవర్తుల శ్రీనివాస్, డా॥ వి. జయప్రకాశ్ నాయర్, డి. వెంకటకుమార్, దుర్గప్రసాద్, డి. నాగబాబులు వున్నారు.

కాళోజీ నారాయణరావు విశ్వ విద్యాలయం వి.సి. డా॥ కరుణాకర్‌రెడ్డికి 'మహా మహోపాధ్యాయ పురస్కారం' ప్రదానం చేస్తున్న అతిథులు.

నిమ్స్ డైరెక్టర్ డా॥ బీరప్పకు "జీవన సాఫల్య పురస్కారం" ప్రదానం చేస్తున్న అతిథులు.

రాజారత్న, ట్యూటర్స్ ప్రైడ్ సంస్థల ముఖ్యులు డా॥ ఆర్.బి. అంకంను సత్కరిస్తున్న అతిథులు.

జీవనశైలి మార్పులతో కీళ్ళనొప్పులకు ఉపశమనం

(–డా॥బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి)

కీళ్ళ వాపులు, మస్క్యులోస్కెలిటల్ రుగ్మతలకు సంబంధించిన వ్యాధులను ఆర్థరైటిస్ అంటాం. కీళ్ళవాపు వ్యాధి తో కీళ్ళనొప్పులు, కదలికలు తగ్గడం, కీళ్ళు కదలకుండా దృఢంగా మారడం వంటి పలు సమస్యలు ఉత్పన్నం అవుతాయి. అన్ని వయస్సుల జనంలో కనిపించే ఆర్థరైటిస్ రోగ తీవ్రత, వాటిలో రకాన్ని బట్టి చికిత్స పద్ధతులు నిర్ణయించబడుతాయి. సర్వసాధారణ ఆర్థరైటిస్ రోగాలలో ఆస్టియోఆర్థరైటిస్, రిమటాయిడ్ ఆర్థరైటిస్, గౌట్ (వేళ్ళ దగ్గర పుండు), లూపస్ (చర్మవృక్క వికార రోగం) ముఖ్యమైనవి. కీళ్ళవాపు వ్యాధితో శరీర కదలికల్లో మార్పు, పనులు సక్రమంగా చేయలేక పోవడం లాంటి లక్షణాలు కనిపిస్తాయి. ఆర్థరైటిస్ వ్యాధిగ్రస్థుల్లో నడక, సైక్లింగ్, ఈత లాంటి భౌతిక క్రియలు కష్టమైనప్పటికీ, వాటితోనే కొంత ఉపశమనం కూడా కలుగుతుంది. శరీర బరువు తగ్గడంతో మోకాళ్లపై భారం తగ్గిపోయి కీళ్ళ నొప్పులు కూడా తగ్గుతాయి.

ప్రపంచ ఆర్థరైటిస్ దినం–2023 నినాదం:

రుమాటిక్ అండ్ మస్క్యులోస్కెలిటల్ వ్యాధుల (ఆర్థరైటిస్ వ్యాధుల) పట్ల ప్రజల్లో అవగాహన, జీవనశైలిలో మార్పులు, తొలి దశలోనే గుర్తించడం, కీళ్ళనొప్పులతో బాధపడే వారు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు, ఆర్థరైటిస్ రాకుండా తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు తెలియచేయటానికి ప్రతియేటా 12 అక్టోబర్ రోజున 'ప్రపంచ కీళ్ళవాపు లేదా ఆర్థరైటిస్ దినం" జరుపుకోవడం ఆనవాయితీగా వస్తున్నది. 1996లో అంతర్జాతీయ ఆర్థరైటిస్, రుమటిజమ్ సంస్థ నేతృత్వంలో ప్రపంచ ఆర్థరైటిస్ దినం ప్రవేశ పెట్టబడింది. ప్రపంచ ఆర్థరైటిస్ దినం–2023 నినాదంగా 'లివింగ్ విత్ ఆర్ఎండి ఎట్ ఆల్ స్టేజెస్ ఆఫ్ లైఫ్' అనే అంశాన్ని తీసుకొని అవగాహన కల్పిస్తున్నారు. తొలి దశలో (12 వారాల లోపు) గుర్తించిన వారికి సులభంగా నియంత్రించబడే ఆర్థరైటిస్, ఆలస్యంగా గమనించిన వారిలో తీవ్ర వ్యాధిగా మారి శరీరక శ్రమ చేయలేకపోవడం, దినచర్యలో క్రియాశీలత క్షీణించడం లాంటి పరిణామాలకు దారితీస్తుంది. అనువంశికంగా కూడా సంక్రమించగల ఆర్థరైటిస్ వ్యాధి పొగ త్రాగడం, స్థూలకాయం, నిష్క్రియాత్మక జీవనశైలి, కీళ్ళ/కండరాలపై పని ఒత్తిడి, ప్రమాదాలు లాంటి కారణాల తో కీళ్ళ వాపు వ్యాధి తీవ్రత (ఆర్థరైటిస్) పెరుగుతుంది.

ప్రపంచ సమస్యగా ఆర్థరైటిస్:

ప్రపంచవ్యాప్తంగా 350 మిలియన్ల ప్రజలు ఆర్థరైటిస్‌తో బాధపడుతున్నారు. దాదాపు విశ్వ జనాభాలో ఒక శాతం ప్రజలు రుమటాయిడ్ ఆర్థరైటిస్‌తో సతమతం అవుతున్నారు. వయస్సు 60 ఏళ్ళు దాటిన మహిళల్లో 18 శాతం, పురుషుల్లో 10 శాతం ప్రజలు ఆస్టియోఆర్థరైటిస్‌తో బాధపడుతున్నారు. ఇండియాలో 15 శాతం ప్రజలకు (180 మిలియన్లు) కీళ్ళవాపు సమస్యలు ఉన్నాయి. ఆరోగ్యకర జీవనశైలి (పొగ తాగక పోవడం, మానసిక ఒత్తిడి తగ్గించడం, చక్కగా నిద్ర పోవడం, ఆల్కహాల్‌కు దూరంగా ఉండడం), ఆరోగ్యకర ఆహారపు అలవాట్లు (సమతుల పోషకాహారం, ఉప్పు మరియు చక్కెరను తగ్గించడం), వైద్యులు లేదా ఫిజియోథెరపిస్టు సూచనల మేరకు శారీరక శ్రమ (సైక్లింగ్, వాకింగ్, గార్డెనింగ్, స్విమ్మింగ్, యోగా వంటివి) పాటించడం ద్వారా ఆర్థరైటిస్ అదుపు చేయపడుతుంది. రుమటాయిడ్ ఆర్థరైటిస్ వయసుతో ప్రమేయం లేకుండా రావచ్చేమో కాని వయస్సుతో పాటు వచ్చే అవకాశం ఆస్టియోఆర్థరైటిస్‌కు ఉంటుంది. ఆస్టియోఆర్థరైటిస్ అదుపు చేయడానికి నీటిని ఎక్కువగా తాగడం(2 లీటర్ల కన్న ఎక్కువ), నూనెలు/కొవ్వులను తగ్గించడం, స్వీట్స్ మరియు సాఫ్ట్ డ్రింక్స్ తగ్గించడం, పోషకాహారం తీసుకోవడం, నిపుణుల సూచనలతో శారీరక వ్యాయామం చేయడం లాంటివి పాటించాలి.

రుమటాయిడ్ ఆర్థరైటిస్:

రుమటాయిడ్ ఆర్థరైటిస్ అనబడే దీర్ఘకాలిక రుగ్మత కారణంగా చర్మం, కళ్ళు, ఊపిరితిత్తులు, గుండె, రక్తనాళాలతో పాటు రోగనిరోధకశక్తిని ప్రభావితం చేస్తుంది. రుమటాయిడ్ ఆర్థరైటిస్ తీవ్రతతో ఎముకల క్షయం మరియు కీళ్ళ వైకల్యంతో పాటు వాపుతో తీవ్రమైన నొప్పి వస్తుంది. వయసు, లింగం, అనువంశికత, పొగ తాగడం, పర్యావరణ కాలుష్యం, అధిక బరువు కారణాలతో రుమటాయిడ్ ఆర్థరైటిస్ రావచ్చు. ఈ వ్యాధి ఫలితంగా పొడి కళ్ళు / నోరు, అసాధారణ శరీర కూర్పు, కీళ్ళ వాపు, కీళ్ళ దృఢత్వం తగ్గడం, మూత్రపిండాలు, లాలాజల గ్రంథులు, నరాల కణజాలం, ఎముకన మజ్జ, నోడ్యూల్స్, గుండె సమస్యలు, ఊపిరితిత్తుల జబ్బులు, కార్పాల్ టన్నెల్ సిండ్రోమ్ రుగ్మతలు కలుగుతాయి. దీనిని తగ్గించడానికి వేడి లేదా చల్లని ప్యాక్స్, తగినంత విశ్రాంతి, వ్యాయామం లాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని వైద్యులు సూచిస్తున్నారు. రుమటాయిడ్ ఆర్థరైటిస్ వ్యాధిగ్రస్థులు ఒమెగా–3 ఫ్యాటీ ఆమ్లాలు, చేపలు, సోయా గింజలు, అవిసెలు, అక్రోట్లు, విటమిన్– ఏ, సి, ఈ కలిగిన ఆహారం, బెర్రీస్, చాక్లెట్స్, పాలకూర, బీన్స్, తాజా పండ్లు, అల్లం, ఫిష్ ఆయిల్, తాజా కూరగాయలు, ఫైబర్ ఫుడ్, బ్రోకొలీ, గ్రీన్ టీ, ద్రాక్ష లాంటి పోషకాహారం తీసుకోవాలి. కీళ్ళ వాపు సమస్యలు రాకుండా ఉండేలా జీవనశైలిలో మార్పులు చేసుకుంటూ, వైద్యుల సూచన మేరకు పోషకాహారం తీసుకోవడం అలవాటు చేసుకోవాలి. ఆర్థరైటిస్ వ్యాధిగ్రస్థులు వైద్య నిపుణుల సూచనలకు అనుగుణంగా జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ వ్యాధిని నియంత్రించాలి. చికిత్స కన్న నివారణే మిన్న అని ముందు జగ్రత్త పడుతూ, సంతోషదాయక జీవనయానం చేద్దాం.

(12 అక్టోబర్ "ప్రపంచ ఆర్థరైటిస్ దినం" సందర్భంగా)

మేడ్చల్–మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 975వ రోజు 'అమాయకత్వం' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'అమాయకత్వం' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

మేడ్చల్–మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక & దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
–డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

ఆవిరైపోయింది

తరుచూ వినిపించే మాట
అపవాదుగా మారిన మాట.
లౌక్యం తెలియదని
బతికే తెలివి లేదని
భోళాశంకరుడని
నోట్లో నాలుక లేదని
సమాజ పోకడ ఎరుగడని.
ఇంకొంచెం మోటుగా
చవట దద్దమ్మని
మాట్లాడే దమ్ము లేనివాడని
తెలివిలేని పిచ్చోడని
అమాయకత్వానికి పర్యాయంగా
వాడుకలో
అవసరాన్ని బట్టి
ఎవరికివారు ఆపాదించుకునేది.
ఫలితాలననుసరించి
మనుషులతో దాగుడుమూతలాడేది.
తెలివితేటలకు వ్యతిరేక పదంగా
కొన్ని జంతువులకు
మారుపేరుగా
వాస్తవంగా చూడాలనుకుంటే
మనిషి నుండి నింగికి ఎగిరిపోయింది
అక్షరాల్లో మాత్రమే కనపడేది.

–గుర్రాల వేంకటేశ్వర్లు

మరో దైవత్వం

తెలివిపరులమని
అనుకునే వారు ఇచ్చే సనదు
తమకంటే తెలివిలో
సరితూగరనే మాట పసందు
మాయాలోకంలో
భౌతిక విలువల ప్రమేయం లేదు
మోసకారి మాటకారి
దరి దాపుల్లో దాగివుండదు.
ముక్కుకు సూటిగా
నిర్మోహమాటంగా వ్యవహారాలు
సందర్భోచితాలుండవు
లెక్క వేయరు కష్టనష్టాలు
అంతరంగ బాహ్యల్లో
కానరానివి బేధాలు
కపట నాటక బూటకాలకు
తావులేదు.
సాధుతత్వం
సాత్వికం
సత్యమే వారి నైజం
నిష్పక్షపాతం
నిరహంకారం
వ్యవహారం
నమ్మిన సిద్ధాంతాలను
వదలని గట్టి మానసం
సాంసారిక వ్యవహారాల్లో
అనిర్వచనీయం.
ఒకసారి నిర్మల మనసున్న దైవంగా
దైవమే రక్షకుడు
అమాయకుల భవితకు చుక్కానిగా
అమాయకుల మాటలకర్థాలు
పొల్లుబోని సత్యాలుగా
హృదయంలో ఉద్భవించిన భావాలు
అమాయకునిగా.

– కందూర్ చంద్రప్రకాష్ గుప్తా

మాయ తెలియని తత్వం

సహచరుల సాపేక్ష వీక్షణలో
మాయా మర్మం తెలికపోవడమే
అమాయకత్వం.
ఎదుటివారి వినాశనం కోరుకొనే
మానసిక సామర్థ్యరాహిత్యమొక
అమాయకత్వం
సామాజిక నిర్ణయ మంచి చెడుల
భేద అవగాహనారాహిత్యమొక
అమాయకత్వం
చంటి పాపల బోసినవ్వొక
అమాయక అమాయకత్వం
ఒక నోటుకోసమో
క్వాటరు కోసమో
ఓటరు ఇన్నరు సెన్స్
పనిచేయకపోవటం
ఇంకోరకమైన ఇన్నోసెన్స్
కానీ
అమాయకుడు
తాననుకొన్నదే నిజమని
నమ్మటంలో మాత్రం
రాజుకంటే బలవంతుడు.

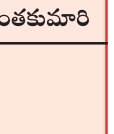

–నాగరాజు చుందూరి

జాగ్రత్త!

తుషారబిందువుల్లో
పకపకానవ్వే పూబాలలు
చిన్నారి చిట్టి పొట్టి పాపల
ముగ్ధత్వంలో అమాయకత్వం
నర్సరీ కె.జీ.పిల్లల
మాటలు చేతలు ముగ్ధమనోహరం.
ఒక్కొక్క తరగతి
పైపైకి సాగుతుంటే
అనుభవాలతో రాటు తేలే
అమాయకంగా ఉంటే
కట్టేరు తాటాకులు!.
బాల్యంలో
బుజ్జి కన్నయ్య
మాటలు చేతలు బూకరింపుతో
అందరికీ ఆనందం
"నేనేం చేశాను సత్యా!?"
అని బుజ్జగింపు
అమాయకత్వంలో పరాకాష్ఠ
పరమానందయ్య శిష్యుల
అమాయకత్వం అంతా మంచే
సైబర్ నేరాలు
కిలాడి బాబులు
ముగ్గులోకి దించే
వన్నెల విసనకర్రలు
జరభద్రం.

–ఎ.రాజ్యశ్రీ

బోళాతనం

ఆ.వె
వాగుచుండెనొకడు వట్టిమాటల నెన్నొ
వినుచునుండెనొకడు వింతగాను
నమ్మి మోసపోయి నాలుగు లక్షలు
పెట్టుబడిగ తాను పెట్టి యేడ్చె!.
ఆ.వె.
అప్పునడుగ గానె నాత్మీయుడనుకొని
నమ్మియిచ్చెనండి సొమ్మునంత
మాయ మయ్యెవాడు మౌనము పాటించి
బోలతనము తోడ బోకె మిగిలె!.

–జక్కని గంగాధర్

ఇది ఒక మనస్తత్వం

రక రకాల మనుషులు
విభిన్న మనస్తత్వాలు
గోరంత తెలిస్తే
కొండంత తెలిసినట్లు
ఫోజులు కొట్టేవారుంటారు
ఎంత తెలిసినా
ఏమి తెలియనట్లు
ప్రవర్తించే వారుంటారు
అమాయకత్వం
అన్ని సమస్యలకు
రహదారి
చెప్పింది వినడం
పెట్టింది తినడం
అమాయకత్వమే కదా
తనకంటూ ప్రత్యేక గుర్తింపు
కోరక పోవడం అమాయకత్వమే
అమాయకత్వం
చిన్న పిల్లవాడి తత్వం
బోళాతనం బేలతనాల
మేళవింపే అమాయకత్వం
అన్నింటా అమాయకత్వం
ప్రగతి నిరోధక ఆపన్న హస్తం
అమాయకత్వం
లోకం పోకడ తెలియని తనం
ఆసరాగా చేసుకుని ముంచుతారు
స్వార్థ పరులు
అమాయకత్వం
వ్యక్తుల ప్రగతికి ప్రతికూలం
ఎదుటి వారి అమాయకత్వం
మోసగాళ్ళకు వజ్రాయుధం
అమాయకత్వం వదలాలి
అన్నింటా ముందుకు నడవాలి.

–గుండం మోహన్ రెడ్డి

బేలతనం

ఏమీ తెలియక పోవడం
ఒక అదృష్టం
అన్నీ తెలుసనుకోవడం
ఒక అహంకారం.
ఆధారం లేని బతుకుకి
అమాయకత్వం
ఒక ఆలంబన, స్వాంతన
అన్నీ తెలిస్తే
జీవితమే మృగ్యం
ఇది సత్యం !!.
పసితనం వెలుగు
కాంతితో
పదిమంది
కాపాడు ధైర్యంతో
అదే మన గొప్పతనం.
నటించే ధీరోదాత్తులతో
భయంకరవిన్యాసం.
అమాయక బతుకు
చతికిలబడు.
అమాయకత్వం
ఆధారం కాకూడదు
బతుకుని
బతికించాలి అంటే
నేర్చుకో తెలివితేటలు
కాల్చుకు కుటిల మనస్తత్వంతో
నీరెండలో
నిర్భయంగా నడు
కార్చిచ్చులో.
కాలు కూడా మోపకు
ఇదే జీవితం
తెలుసుకో
నేర్చుకో
నేర్వగలిగినంత
బతుకుని బతికించుకో !!!

–కె.కె.తాయారు

ఆత్మ తృప్తిని పొందేవాడు

అమాయకత్వం!
బ్రతుకుదెరువు యత్నానికి
బరువు తత్వం!!
కలికాలంలో!
అంతా మాయకులే!
తన ఉద్ధరణకు!
తనవారి సముద్ధరణకు!
అమాయకత్వం!
బలహీనత్వమే!!
దోచే వాడే దొర!
దోచిపెట్టేవాడే దొంగ
దోచింది పక్కవాడి
దోసిల్లో పోసి
ఆత్మ తృప్తిని పొందేవాడు
అమాయకుడు.

– జె.నరసింహారావు

పిచ్చి మారాజు

ఎవరి నిరాదరణ
మనసును కలచివేసిందో
ఏ నమ్మకద్రోహం
హృదయాన్ని నలిపివేసిందో?!.
ఏ ప్రేమరాహిత్యం
నరనరాన్ని నులిమేసిందో
ఏ వైఫల్యం
నిరాశ ఊబిలోకి నెట్టివేసిందో?!.
కష్టపడి కట్టుకున్న
సాకారపు
కలల లక్ష్యపు మేడ
ఎవరి కపటన్యాయం
పాలబడి కూలిపోయిందో!.
సునిశితమైన
సున్నితమైన
అతని మతిని
భ్రమింపజేసింది!.
పాపం– పుణ్యం,
ప్రపంచమార్గం
ఏవీ తెలియని మాలోకం
అమాయకంగా తనదైన
లోకంలో విహరిస్తో!.
కుళ్లు, కుతంత్రాలు
మోసాలు, ద్వేషాలు
పగలు, ప్రతీకారాలు
భేదాల వాదాలు
వదలని కులజాడ్యాలు!.
మాటల మాయలు
మూఢవిశ్వాసాల తంత్రాలు.
ఎన్నో...మరెన్నో...
నిండిన ఈ జగతిలో
తన ప్రపంచానికి తానే రాజుగా
కోర్కెలెరుగని రెక్కల
గుర్రంపై విహరించే
పిచ్చిమారాజు!.

–చంద్రకళ దీకొండ

మాయలు

మాయ మర్మాల
మర్త్య లోకం
అవి తెలియక
మోసపోయే
అమాయక చక్రవర్తుల
మనుగడ కష్టమే.
తిమ్మిని బమ్మిని చేయగల
సమర్థులు
అప్పటికప్పుడు
అబద్ధాలు సృష్టించి
పబ్బం గడుపుకునే
ప్రబుద్ధులు మనమధ్య ఎందరో
అమాయకులని
తమ స్వార్థానికి
సమిధలుగా వాడుకునే
ఘరానా బాబులెందరో..
అమాయకులకి
నేర్చుకుందామన్నారాదు
గడుసుతనం.
స్వార్థ పరులకి రాదు
నిజాయితీ నిబద్ధత
కుడుం చేతికిస్తే
పండగ అమాయకులకి
కోట్లు కుమ్మరించినా
ధన దాహం తీరదు
స్వార్థ పరులకి.

–మోటూరి శాంతకుమారి

త్యాగమే జీవితానికి సోపానం

–డా॥ కత్తి పద్మారావు
9849741695

వారిలో అంతర్మథనం
ప్రారంభమయ్యింది
అధికారం, ఆధిపత్యం
ఉపరితల అంశాలే మరి!
తమని తాము
పాలించడం పైనే ఆలోచన
ఇతరుల మెప్పుకోసం జీవించటం వ్యర్థం!
చివరకు మిగిలేది శూన్యం!?
ఔను! అతడు తన గురించి
తన వ్యక్తిత్వ శిల్పాన్ని
రూపొందించలేకపోయాడు
ఎన్నో శిల్పాలు చేశాడు
చేతికి రంధ్రాలే!
గాయాలే మిగిలాయి!
రూపం శూన్యమయ్యింది
ఆలోచనలు భారమెందుకు అవుతున్నాయి?
అతడు మాట్లాడీ మాట్లాడి అలసిపోయాడు
వారికి నిశ్శబ్దం విలువ తెలియదు
నిశ్శబ్దంలో బుద్ధి కుశలత ఉంది
ఆ జలపాత సవ్వడి కంటే
నిశ్శబ్దంగా నిశ్చలంగా
ప్రవహిస్తున్న నదే
అనంత స్వరాలు పలుకుతుంది
ఆ వాచాలుడు మాట్లాడాడు
మళ్లీ మాట్లాడాడు
గతించాడు!
ఆ మాటలన్నీ ధూళిలో కలిసిపోయాయి
శబ్ద కాలుష్యం అన్నింటికంటే
ప్రమాదం కదా!
తన్ను తాను
శిల్పంగా మలుచుకోకుండానే పోయాడు
ద్వేషపూరితమైన మాటలు
చెవులకు రంధ్రాలు చేస్తాయి కదా!
ఎవరు వారు?
కొండలు ఎక్కుతున్నామనుకుంటూ
దిగుతున్నారు?
ఈత రాకుండానే సుడిలో దూకారు?!
వారు ఒకరికొకరు
చెవిలో మాట్లాడుకుంటున్నారు
వారు ముదితలే!
ఏది ముగించారో
అది మళ్ళీ ప్రారంభిస్తున్నారు
మాట్లాడుకున్నదే మాట్లాడుతుంటే
మాటల విలువ తగ్గుతుంది కదా!
ప్రతి సంగతీ అపశృతిలోనే పలికాక
ఇక ఆ సంగీతానికి అర్థమేముంది?
పాపం! వారు
ఆ విగ్రహంముందు నిలబడ్డారు
వారు నుతిస్తూనే ఉన్నారు
ఆ రాతి ముక్కకు అవి
వినపడటం లేదు అని
వీరికి తెలుసు
వారి గొంతు నాళాలకు
రంధ్రాలు పడ్డాయి
వారికి కండ బలమే కానీ
గుండె బలం లేదు
కాళ్లు స్తంభాలైపోయాయి
మెదడుకు ఆలోచనా శక్తి లేదు
తమ శబ్దమే తాము విని విని
స్థబ్దీకృతమయ్యారు
తాత ముత్తాతల నుండి
ఈ సేవలోనే గతించారు
అతనూ మరణానికి
దగ్గరగా ఉన్నాడు
ఆ రాతి ముక్క నున్నగా తేలింది
దీనికి ఒక చిన్న
రాతి ముక్కను తోడు నిలబెట్టాడు
ఎన్నో గుడ్డ పీలికలు చుడుతున్నారు
ఊడదీస్తున్నారు
పాపం! ఆ రాళ్ళకేం తెలుసు?
ఎన్ని మాంసపు కండలు
ఏమీ ఆలోచించకుండా
నిప్పుల పాలయ్యాయో కదా!
చాలామంది మెదడులకు
బూజు పట్టింది
ఊబిలో దిగిన ఏనుగు లాగా
మితిమీరిన కోరికల పంకంలో
చిక్కుకున్నారు
ఏ కోరిక ఆనందాన్ని
కలిగించడం లేదు
కోరిక తీరకముందే
మరో కోరిక వెంటాడుతుంది
మెదడుకు పనిలేదు
మనుషులు ఏ వైపు పరిగెడుతున్నారు?
ఇప్పుడు ఎవరో తగ్గించడం లేదు
తమను తామే తగ్గించుకుంటున్నారు
వారు స్వేచ్ఛగానే ఉన్నారు
కానీ బంధీలుగా ఉన్నారు!?
ఎవరో వారిని పొగిడారు
మళ్లీ వినాలనిపిస్తుంది
ఎవరో మళ్లీమళ్లీ పొగిడారు
వింటూనే ఉండాలనిపిస్తుంది
ఆ గొంతు మూగబోయింది
ఈ కర్ణభేరి చిరిగింది
నిజమే! అతిగా చేసినవన్నీ
అర్ధాంతరంగా ముగుస్తాయి
వాళ్లు ఎంతో కష్టపడి
మెట్టు మెట్టు ఎక్కారు
అంతలో దిగితే ఎలా ఉంటుందోనని
ఆసాంతం దిగారు
మెట్లన్నీ కూలిపోయాయి
ఇక వారు ఎక్కలేకపోయారు
ఔను! వారి నెత్తి మీద
వజ్ర కిరీటం ఉంది
వారు దాన్ని ముళ్ళ కిరీటం చేసుకున్నారు
బుద్ధుడు చెప్పింది ఒక్కటే!
ఈ దేహం నుండి
ధర్మాన్ని, న్యాయాన్ని సాధించు
అప్పుడే నీవు
సుదీర్ఘ ప్రయాణం చేస్తావు
నీవు ఇచ్చుకుంటూ వెళ్ళు
నీవు ఆకాశమంత ఎదుగుతావు
త్యాగమే! జీవితానికి సోపానం.

(ప్రపంచ సైకాలజీ దినోత్సవ సందర్భంగా..)

యువశక్తితోనే దేశ సుస్థిరాభివృద్ధి సుసాధ్యం– జిల్లా గవర్నర్ లయన్ హనుమాండ్ల రాజిరెడ్డి

అత్యధిక యువత కలిగిన భారతదేశంలో యువశక్తిని సన్మార్గంలో వినియోగిస్తే అన్నిరంగాల్లో సమగ్ర సుస్థిరాభివృద్ధి సుసాధ్యం అవుతుందని జిల్లా గవర్నర్ లయన్ హనుమాండ్ల రాజిరెడ్డి అన్నారు. ఈ రోజు స్థానిక ఎస్ఆర్ఆర్ ప్రభుత్వ ఆర్ట్స్ అండ్ సైన్స్ కళాశాల సమావేశ మందిరంలో ఏర్పాటు చేసిన లియో క్లబ్ నూతన కార్యవర్గ ప్రతిష్టాపనోత్సవ కార్యక్రమానికి ముఖ్యఅతిథిగా హాజరై మాట్లాడుతూ నేటి యువత రక్తదానం, హరిత హారం లాంటి సేవాకార్యక్రమాలకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని, గ్రామీణ భారతంలో పలు అవగాహన కార్యక్రమాలను లియో క్లబ్ సభ్యులుగా నిర్వహించాలని సూచించారు.

విశిష్ట అతిథిగా కళాశాల ప్రిన్సిపల్ డా: కె రామకృష్ణ మాట్లాడుతూ రాష్ట్రంలోనే కళాశాలలో అత్యధిక అడ్మిషన్లను పొందడం తో కళాశాలలోనా వివిధ విద్యార్థి విభాగాలు తమదైన ముద్రను వేస్తూ యువతలో వ్యక్తిత్వ వికాసం జరిగే విధం కార్యక్రమాలను రూపొందిస్తున్నామని, లియో క్లబ్ ద్వారా కూడా మా విద్యార్థులు తమ వ్యక్తిగత నైపుణ్యాలను పెంపొందించుకుంటున్నారని తెలిపారు.

ఎస్ఆర్ఆర్ లియో క్లబ్ నూతన కార్యవర్గ ప్రమాణస్వీకార కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించిన ప్రథమ జిల్లా ఉప గవర్నర్ లయన్ నడమపల్లి వెంకటేశ్వర్ రావు మాటాడుతూ 106 ఏండ్ల క్రితం ఏర్పడిన లయన్ అంతర్జాతీయ సంస్థ నేడు 210కి పైగా దేశాల్లో విస్తరించి 14 లక్షల మంది స్వచ్ఛంద లయన్ సేవకులతో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా అవసర సేవలను నిర్వహిస్తున్నదని తెలిపారు.

నూతన కార్యవర్గంలో అధ్యక్షుడిగా లియో అజిత్ రెడ్డి, కార్యదర్శిగా శ్రావణ్ లియో , కోశాధికారిగా లియో అవినాష్ , ఉపాధ్యక్షులుగా లియో బార్గవ్, నరేష్, సంయుక్త కార్యదర్శిగా లియో సరోజ, డైరెక్టర్లుగా లియో నాగేశ్, నవీన్, రాజు, శ్రావణ్‌లు పదవీ స్వీకార మహోత్సవంలో బాధ్యతలు స్వీకరించారు.

ఈ కార్యక్రమ సమన్వయకర్తలుగా లయన్ డా: కెప్టెన్ బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి, లెఫ్టినెంట్ పి రాజు, డిసిఎస్ లయన్ రమణారెడ్డి, జిల్లా లియో కొఆర్డినేటర్ లయన్ బూర శ్రీనివాస్, జెడ్‌సి లయన్ సంపత్ కుమారి, శాతవాహన లయన్స్ క్లబ్ కార్యదర్శి లయన్ ఎం మహెందర్, కోశాధికారి లయన్ కోట సత్యం, లయన్ ఎం సత్యానారాయణ రావు, లయన్ డా: ఏ లక్ష్మారెడ్డి, లయన్ డి తిరుపతి రెడ్డి, 200లకు పైగా లియో సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

కొమురవెల్లి మల్లన్న సేవలో ఎమ్మెల్సీ పల్లా

మెదక్, అక్టోబర్ 11:(నేటినిజం ప్రతినిధి): సిద్దిపేట జిల్లాలోని ప్రముఖ శైవ క్షేత్రం కొమురవెల్లి మల్లికార్జున స్వామిని బీఆర్ఎస్ పార్టీ జనగామ నియోజకవర్గ ఎమ్మెల్యే అభ్యర్థి, ఎమ్మెల్సీ డాక్టర్ పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి కుటుంబ సమేతంగా దర్శించుకు న్నారు. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి కి ఆలయ అర్చకులు సాంప్రదాయం ప్రకారం వేదమంత్రాలతో స్వాగతం పలికారు. స్వామివారిని దర్శించుకున్న అనంతరం ఆలయ మండపంలో కొమురవెల్లి మల్లన్నకు పట్నం వేసి మొక్కులు చెల్లించుకున్నారు. స్వామివారిని దర్శించుకున్న అనంతరం భారీ బైక్ ర్యాలీతో కొమురవెల్లి నుండి జనగావకు బయలుదేరారు.

ఈ కార్యక్రమంలో ఎంపీపీలు బడ్డిపడగ కృష్ణారెడ్డి, ఉల్లంపల్లి కరుణాకర్, రైతు సమన్వయ సమితి జిల్లా కోఆర్డినేటర్ అంకుగారి శ్రీధర్ రెడ్డి, కొమురవెల్లి జెడ్పిటిసి సిదప్ప, బీఆర్ఎస్ మండల పార్టీ అధ్యక్షులు, నాలుగు మండలాల ప్రజాప్రతి నిధులు, పార్టీ కార్యకర్తలు పాల్గొన్నారు. కొమురవెల్లి మల్లన్నను దర్శించుకున్న అనంతరం చేర్యాల మీదుగా ర్యాలీ గా వెళుతున్న సమయంలో రెవెన్యూ డివిజన్ సాధన సమితి దీక్ష శిబిరం వద్దకు పల్లా వెళ్లే ప్రయత్నం చేయగా అక్కడ రెవెన్యూ డివిజన్ నాయకులు పల్లా గో బ్యాక్ అంటూ పెద్ద ఎత్తున నినాదా లు చేయడంతో అక్కడ ఒక్క సారిగా ఉద్రిక్తత పరిస్థితి ఏర్పడింది. పల్లా రాజేశ్వర్ రెడ్డి వెనుతిరిగి జై చేర్యాల అంటూ నినాదాలు చేస్తూ వెళ్ళారు.

కణిక

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న

'బుధవారం బాద్షా' పోటీ ఫలితాలు

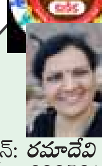

అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి
8985613123

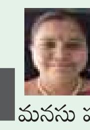

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ

(ప్రథమ)

బుద్ది నుండి హృదయానికి

విజ్ఞానం శిఖరాలు ఎక్కి
అంతరిక్షాన్ని చూస్తుంటే
పరిజ్ఞానం పలు దారుల్లో
ఆనందాన్ని చేరాలని
పరుగు తీస్తున్నది
ముంచుకొస్తున్న ముప్పును
ముందుగానే పసిగట్టే బుద్ధి
హద్దులు దాటుతున్న ఆధునికం
పద్ధతులన్ని మార్చేసి
సిద్ధంకాని హృదయాన్ని
తొందరపెడుతుంటే
గందరగోళానికి ద్వారంతెరచి
నిశ్శబ్దపు రేఖను గీస్తున్నది
మనసు పరుగును అందుకొని
మనిషిని నడిపించే గుండె
గదులన్ని కాపాడుకుంటు
నాలుగు గోడల రహస్యాన్ని
నలుగురిలో పలుచన చేయక
పదిలంగా పనులుచేస్తుంది.
ఏమి రాయబడని మపసు ఫలకపై
ఏమేమో రాస్తుంటే గజిబిజితో
లయను మరచి అలలపై తేలే నావను
అమాంతం
నడి సంద్రంలో ముంచుతుంది
అందని లోకంలో అడుగెట్టి
చిత్ర పటానికి చోటందిస్తుంది.

–డా.బి.సుధాకర్
సిద్దిపేట

(ద్వితీయ)

గుండె +మెదడు= జీవితం

క్షణమాగని గుండెవు నీవేగా!
లబ్ డబ్ అని కొట్టుకుంటావుగా!
గుప్పెడంత ఉంటూనే జీవితాన్ని నడిపిస్తావు
గంపెడన్ని ఆశలపై అధికారం చెలాయిస్తావు
ఆటుపోట్ల వ్యవహారం నిత్యం ఎదుర్కొంటూ
అవాంతరాల సృష్టితో అలజడిని కలిగిస్తావు
దిట్ట అయిన మనిషికైనా భయాన్ని పుట్టిస్తావు.
ఆలోచనల పుట్టుకకు ఆవాసం మెదడేగా!
ఇంద్రియాల ఇష్టాన్ని నిలుపు జేయ సమర్థుడేగా!
అతి అయిన ఆశలతో అనర్థమే జరగకుండా
హితమైన, మితమైన ఫలితాలే శుభం కదా!
అదుపు తప్పిన వ్యసనంతో గుండెకు ముప్పు
అత్యాశ, స్వార్థంతో మెదడుకు సంకటం
అందుకే... సరియైన పంపింగ్ (చార్జింగ్) మెదడుకే సేఫ్
దురాశను దూరం చేస్తే గుండెకే ఎంతో బలం
సహజమైన అవగాహనతో అంతా ఆనందం
ఆ ఆనందం సిద్ధిస్తే ఇక పరిపూర్ణ జీవితం.

–దుద్యాల రవీందర్.

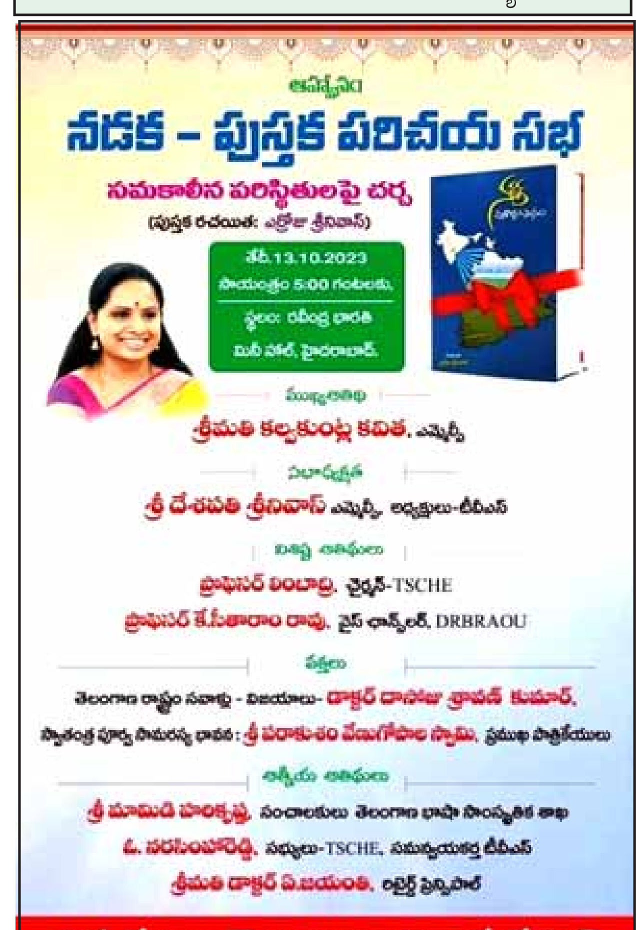

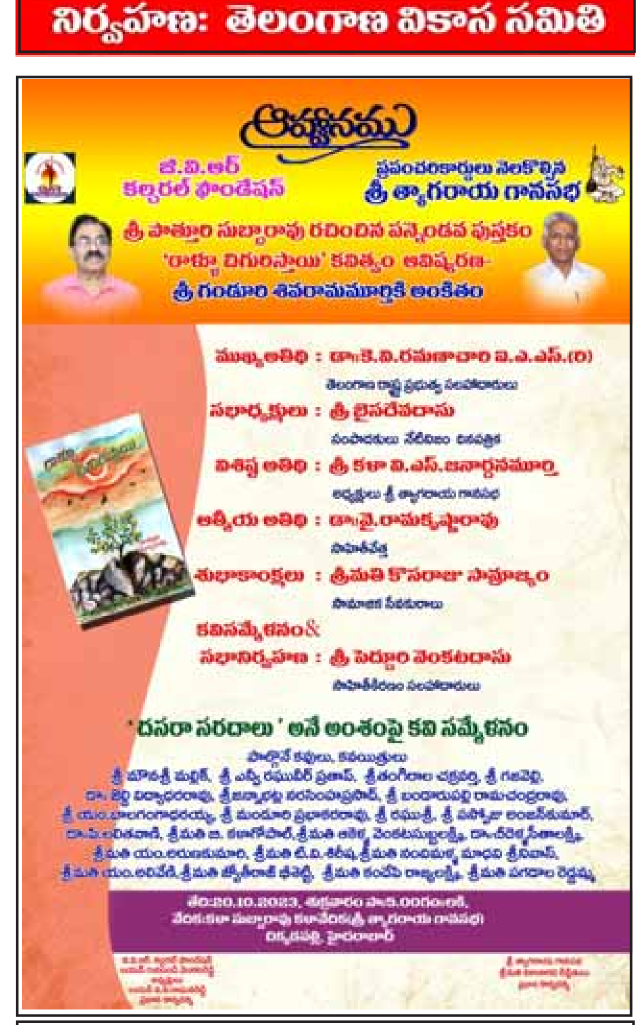

Printed, Published and own ed by VEENADAS, at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telang ana. Published at SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. RNI No.52865/93.
E-mail :netinijam93@gmail.com